

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 6.

V Celovcu 15. junija 1869.

XVIII. tečaj.

Pridiga za 7. pobinkešno nedeljo.

(Od volkov v ovčjih oblačilih; gov. J. A—st.)

„Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi!“ (Mat. 7, 15.)

V v o d.

„Varujte se!...“ kratka besedica, pa bi se neizrečeno veliko dalo od nje govoriti . . ., kratka besedica, pa tavžent skrivnost in na cente težko resnico v sebi zapopada! „Varujte se!“ — to besedico je Jezus malokdaj spregovoril, in le v zlo imenitnih rečeh se je je poslužil . . . „Varujte se — lažnjivih prerokov!“ — hinavskih, sleparskih ljudi. — Ni vse zlato, kar se sveti . . ., ni vse sladkor, kar je sladko . . ., ni vse tica, kar žvižga . . ., niso vsi ovce, ki ovčje oblačila imajo, ampak mnogi so tudi zgrabljivi volkovi . . .

Zgrabljivi volkovi v ovčjih oblačilih so najpred krivoverci, kateri se s svojim zunanjim zadržanjem tako obnašajo, kakor da bi bili preroki, od Boga poslani učeniki resnice, da bi mnoge zmotili in v svoje mreže privabili. Pa od takih lažnjivih prerokov, od krivovercev mi tnkaj treba ni govoriti in vas pred njimi svariti, zakaj Slovencem se mora ta čast dati, da se krivovercem ne dajo zapeljati.

Volkovi v ovčjih oblačilih so pa tudi vsi tisti, ki z zvijačo in hinavščino druge ljudi v greh zapeljati iščejo, zakaj ko bi taki

ljudje na ravnost povedali, kaj mislijo, bi se jih dobri varovali, in bi svojih namenov ne dosegli. Da bi pa vsak vedel se jih varovati, rekel je Zveličar: „Po njih sadu jih bote spoznali. Se li bere grozdje s ternja, ali fige z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad; malopridno drevo pa rodi malopriden sad“. Da bote spoznali, hoče Zveličar reči, katerih ljudi se imate varovati, glejte na njih dela. Če dobre, bogudopadljive dela doprinašajo, smete zagotovljeni biti, da so bogaboječi ljudje; če pa hude dela doprinašajo ali vas v hude dela hočejo zapeljati — varujte se! krivi preroki so, volkovi v ovčjih oblačilih so, bežite pred njimi, da vaše duše ne umoré, in v večno pogubljenje ne pahnejo. Nevarnost je velika, zvitih zapeljivcev je dosti — varujte se jih! — Čas, ki je v naše premišljevanje nam odločen, je prekratek, da bi vse krive preroke vam popisovati zamogel, in zato v vaše posvarjenje le

od dvojne sorte takih prerokov v ovčjih oblačilih govoriti hočem, in prosim Boga, da mojim besedam da svojo moč.

Razlaga.

1. Zveličar je rekel enkrat svojim apostelnom: „Glejte, jes vas pošljem kakor ovce med volkove“. (Mat. 10, 16.) Te besede veljajo tudi nam, zakaj povsod nas obdajajo ljudje, kateri nas z lažjo in hinavščino, z zvižacami in prilizovanjem v greh zapeljati, in tako našo dušo umoriti iščejo, zakaj greh je dušna smert.

Volk v ovčjih oblačilih je nar poprej vsak človek, kateri druge z besedo in z zgledom v greh napeljuje. Zato varujte se, da vaša duša ne bo umorjena. Če te, postavim, kak človek ob nedeljah in zapovedanih praznikih hoče od službe božje odverniti, ker te v kerčmo vabi, tak je volk in ubijavec tvoje duše. Od takih dušnih ubijavcev govori sv. Pavl: „Taki ne služijo Kristusu, Gospodu našemu, ampak svojemu trebuhu; in s sladkimi besedami in prilizovanjem zapeljujejo serca nedolžnih“. (Rimlj. 16, 18.) Kader se ti torej v prihodnje taki ljudje bližajo, misli si, da se ti bliža volk, kateri ti po življenji streže, in beži, da svojo dušo rešiš!

Potlej, če se ti bližajo taki, ki te k pijančevanju in k igri vabijo, in ker denarjev nimaš, ti pa svetujejo, da na posodo vzemi ali pa vkradi, nikar tega ne stori, ampak ubogaj svet modrega kralja Salomona, ki pravi: „Moj sin! ako te grešniki vabijo, ne vdaj se jim. Ako pravijo: Pojdi z nami! ne hodi z njimi, zderži

svojo nogo od njih potov, zakaj njih noge v hudo tekó^a. (Preg. 1, 10—16.) Če s takimi ljudmi potegneš, pripravili te bodo ob denar in premoženje, ob dobro ime in poštenje, in tudi ob tvoje dušno zveličanje. — Sv. apost. Janez je na svojih apostoljskih hojah enkrat ugledal zalega in bistrumnega mladenča, ki mu je posebno dopadel. Ker še ni kerščen bil, izročil ga je škofu tistega kraja, naj ga podučuje in varuje. V začetku se je mladenec prav pridno obnašal, in bil je zgled vsakoršne čednosti; ali glej, ko sv. Janez zopet v tisti kraj pride, mladenča več ne najde! Kje pa je bil? — Zunaj je bil v gojzdu, poglavar tolovajev, strahota tistega kraja. Pa za božjo voljo, kako je pobožni mladenec tolovaj postal? Nikar dolgo ne vprašujte, volkovi v ovčjih oblačilih, slabi tovarši, so ga tako daleč pripravili. — O ljuba mladina! varuj se slabe tovaršije! „Varujte se lažnjivih prerokov, kateri v ovčjih oblačilih pridejo k vam, znotraj pa so zgrabljivi volkovi“.

Še drugi nič boljši volkovi v ovčjih oblačilih so tisti, ki zdaj s to, zdaj z uno deklinó znanje delajo, in s perva nobene nespodobne besede ne govoré, s časoma pa z nečistimi besedami na znanje dajejo, da imajo nečisto in sprideno serce. Kmalo pa v svoji nesramnosti tako daleč grejo, da tirjajo take reči, ktere bi se med kristijani še imenovati ne smele, in da bi dosegli, kar tirjajo, prilizujejo se in sladkajo, obetajo darila in še clo zakon, pa ne mislijo spolniti, kar obetajo; in ko bi tudi spolnili, volkovi so in dušni vbijavci. O nedolžne ovčice! ne verjemite takim zapeljivcem, zgrabljivi volkovi so, kateri vam z zapeljivim prilizovanjem vaš nar dražši zaklad, vašo nedolžnost, vzeti hočejo. Kader jih od dalječ ugledate, bežite, da ne bote poškodovane! Kakor nobeden ovčice ne miluje, če se samovoljno med volkove podá, in se razterga, tako tudi tisti niso milovanja vredni, kateri se samovoljno v nevarnost podajo, in tako svojo nedolžnost zgubé.

Pa žalost me obhaja, ki to govorim, zakaj vem, da marsikteri deklini zastonj govorim, in da zgubljeno je moje svarjenje. Nekaj vendar, keršanska deklica, nekaj te še vprašam. Kaj bi ti rekla, ko bi kak neotesan človek v obraz te grajal in grobosti ti pravil, ko bi rekel, da si neumna, prismojena, napuhnjena, gerda; da nerodno hodiš kakor štoklja, da imaš take oči, kakor dve čebuli, da imaš debel vrat, rumene zobe, smerdljivo sapo, dolge ušesa in starikasto kožo? Kaj ne, da bi to tebe ogrelo, in da bi se ne mogla zderžati, da bi takega grobjana dobro ne oštela? Jes ti pa povem, le poslušaj me, da zapeljivce te še tavžentkrat bolj hoče ogerditi in osramotiti. Iz ust mu grejo same sladke besede, v sercu si pa misli, da si neumna, da nisi pridna, in da boš v nesramnost dovolila. Z besedo te hvali,

ti veselje in srečo obeta, pa, če mu verjameš, te bo strašno ogerdil in pred celo sososko v sramoto postavil, in te v žalost in britkost za vselej pripravil. O deklica! bodi modra, nikar se ne za-verzi, in ne pusti se ob čast pripraviti.

Da si ženski spol mojo današnjo pridigo bolj v spominu ohrani, povedal vam bom zdaj še nektare zglede, iz katerih bote razvidili, kako se gre poštenim modrim dekletom proti zapeljivcem obnašati.

Nek razuzdanec je prišel k neki keršanski devici, in jej je zaterdoval in jo zagotavljal, kako zlo da njegovo serce od ljubezni do nje gori, in jo je v nečisti greh nagovarjal; ta pa ga z zaničevanjem zaverne. Pa še ne odjenja, nagovarja jo v drugič; ona pa mu kratko in resno odgovori: to je smerten greh. Razuzdanec odgovori: „Kar ljubezen stori, ne more greh biti“. Na to mu devica reče: „Je že prav, tako pa moli pobožno en Očenaš, potlej ti hočem tvojo voljo dopolniti“. Razuzdanec pa jo zasmehuje in reče: „Zato ni treba nobene molitve“. „Poberi se od mene, ti strupena kača“, zakliče v sveti jezi devica, ki je njegove hudobne naklepe pregledala, „le za greh ni potreba molitve!“

Neka druga keršanska devica, kateri se je skušnjavec z ravno takim nagovarjenjem bližal, mu je pa rekla: „Jes bom poprej svojega spovednika za svet vprašala. Če bo ta poterdil, kakor ti praviš, da to ni greh, ker natora in ljubezen k temu napeljuje in pravico dajete, potlej naj se zgodi“. „To spovedniku nič ni mar!“ odgovori zapeljivec togotno. „Zakaj pa ne?“ je odgovorila pametna devica. „Ko bi bilo greh, moralo bi se vendar spovedati, zato hočem raji poprej za svet vprašati, da se mi poznejši ne bo treba tega spovedovati. Pridi poznejši, in vprašaj za odgovor!“ Toda zapeljivca ni bilo več, da bi bil zvedel odgovor.

Ko je avstrijska armada leta 1848 Dunaj oblegla, pobegnilo je veliko imenitnih gospodov iz glavnega mesta, in so prišli v tabor, in so mislili, da se smejo nespodobno zaderžati proti tistim dekletom in ženam, ki so svoje očete in može iz Dalmatinskega, Hrovaškega, Slavonskega i. t. d. po navadi v vojsko spremile. Marsiktere zmed teh deklet in žen pa niso bile napčne, niso zastopile nobene norčije, in se niso pustile gladiti, kakor marsiktere mačke. Eden zmed tistih imenitnih gospodov si je dovolil eno tako — tako imenovano norčijo proti neki resnobni, pametni in čversti graničarski deklini. Ta pa je žlahtnemu mestnemu gospodičku tako klofuto pritislila, da je dve solnei videl. Pravo, pravo, in še enkrat rečem, pravo! Naj bi v enakih okoljščinah vse de-

vice tako storile! Malopridneži nič boljšega ne zaslužijo. Z gerdo odpravljeni gospodiček se je s kislim obrazom in z zatečenim licem obrnil do poveljnika tistega razdelka armade, pri katerem je imenovana deklina bila, in jo je tožil, da ga je v sramoto pripravila, in je hotel, da bi bila kaznovana. Poveljnik pa je gospodičku rekel: „Dekleta niso pod mojim poveljem, in pustite jih v miru, da se vam še kaj tacega ne prigodi“. — O nikar ne verjemi skušnjavcu, kader ti sladko od ljubezni govori, in te v svoje mreže vjeti hoče. Z zaničevanjem pahni njega in njegovo ljubezen od sebe, on te hoče zapeljati, on hoče tvojo nedolžnost, tvoje serce in tvojo dušo umoriti, — on ti hoče tvojo čast, tvojo lepoto, tvoje veselje, tvoj pokoj vzeti, — on te hoče v sramoto postaviti in v časno in večno nesrečo potisniti. O dekleta! varujte se lažnjivih prerokov, volkov v ovčjih oblačilih!

Niso pa samo volkovi, so tudi volkulje v ovčjem kožuhu. V bukvah pregovorov je modri Salomon eno tako volkuljo popisal. Imenuje jo žensko, ki je nališpana, nečimerno oblečena, vajena duše zapeljevati, jezična, vlačuga. Varujte se, mladenči! krivih prerokinj v ovčjih oblačilih, ki so nališpane in nečimerno oblečene, prederzne v svojih pogledih in v svojem obnašanji, priliznjene v svojem govorjenji.

Mladina, mladina, varuj se! Jez ti dobro hočem, poslušaj mojo besedo!

2. Volk v ovčjih oblačilih je tudi vsak podpihovavec, to je tak človek, kateri od enega do drugega pošte prenaša iz tega hudobnega namena, da med ljudmi razpertje, kreg in sovraštvo napravlja, ali da, ko med kakimi ljudmi sovraštvo čuti, ga le še bolj podpihuje, da ne vgasne, ampak le še bolj gori.

Noben volk v ovčjem hlevu toliko škode ne stori, kakor podpihovavec po hišah in po soseskah. Nespreobrnjenega Savla sv. očetje imenujejo zgrabljivega volka, zato ker je Kristusovo čedo razdeval. Vendar je bil Savl vsem kristjanom znan, in sleherni se ga je mogel varovati, podpihovavca pa se nobeden ne more varovati, ker se v ovčji kožuh zavije, in svoje delo na skrivnem vganja. Kakor se je peklenska kača splazila na drevo, da je sovraštvo naredila med Bogom in človekom, tako se splazi podpihovavec človeku na uho, da ga razdraži zoper bližnjega in sovraštvo napravi. Če kje kaj hudega od koga sliši, precej mu nese in pravi: „Kaj ne, ti meniš, da je ta ali uni človek tvoj prijatelj, pa ti se motiš. Varuj se ga, le na videz je tvoj prijatelj, le poslušaj, kaj mi je od tebe pravil“. Podpihovavec pride do

zakonske žene, in jej hudo pripoveduje od njenega moža, pred možem pa gerdo črni ženo. S takim podpihovanjem se brez števila veliko sovraštva napravi med prijatli, med zakonskimi ljudmi, med starši in otroci, med brati in sestrami, med žlahto in sosedu. Noben volk, še enkrat rečem, v ovčjem hlevu toliko škode ne napravi, kakor podpihovavec po hišah in v soseski.

Ni čuda, da je v sv. pismu podpihovavcem prekletstvo zažugano. „Preklet je podpihovavec in dvojezičnik“, pravi modri Sirah; „zakaj med veliko njih, ki v miru živé, napravi zmešnjave“ (Sir. 28, 17.) — „Gorje dvojnemu sercu in hudobnim žnablom!“ „Podpihovavec svojo dušo omadežuje, in je povsod čerten“. (Sir. 21, 31.) Tako sovraštvo, tako gorje, tako prekletstvo zasluži podpihovavec; zakaj on se hlina, kakor da bi bil dober prijatelj, pa je le zgrabljiv volk, ki pokoj, mir, ljubezen in prijateljstvo podkopa in razdira.

Tak je bil hudobni Absolon. Kader je bil pri svojem očetu, kazal je veliko ljubezen in spoštovanje do njega, kader je pa od njega prišel, govoril je vse hudo zoper njega, da je ljudstvo šuntal, naj ga s kraljevega trona pahnejo. Absolon je bil podpihovalec in dvojezičnik, in v kazen zato je bil s tremi sulicami preboden.

Kaj ti je torej storiti, keršanski mož, kader hinavski prijatelj k tebi pride, in ti prijazno pripoveduje: tvoja žena je to in to storila, je to in uno od tebe govorila? — Kaj ti je storiti, kerš. žena, kader hinavska prijateljica k tebi pride, in ti mnogo hudega od tvojega moža na uho šepeta? Iz hiše jih zapodite; zakaj taki podpihovavci hočejo le ljubezen, mir in edinost v vašem zakonskem stanu podkopati. Kader jih vidite priti, bežite pred njimi, kakor beži ovca, ki od deleč volka priti vgleđa.

Kako se vam je zadržati, kerš. starši, hišni očetje in hišne matere, kader otrok od otroka, hlapec od hlapca, dekla od dekleta mnogo hudega vam pripoveduje, da bi se vam prikupili, une pa vam pristudili? — Nikar jih ne poslušajte, povejte jim, da podpihovavce Bog kaznuje, recite jim z besedami sv. pisma: „Preklet je podpihovavec in dvojezičnik, zakaj med veliko njih, ki v miru živé, napravi zmešnjave“.

S k l e p.

Preden govoriti neham, vam še enkrat zakličem: Varujte se! — Varujte se lažnjivih prerokov, volkov v ovčjih oblačilih! — Varujte se zapeljivcev in zapeljivk, podpihovavcev in podpihovavk.

Varujte se! — O da bi te le besedice nikoli ne pozabili! Saj jo je dobri pastir Jezus Kristus govoril! Dajmo se posvariti, da bomo zmirej ovčice tega dobrega pastirja ostali, in da bomo enkrat v unem življenji v njegovo čedo sprejeti, kjer se nič več ni bati nobenega volka! Amen.

Pridiga za 8. pobinkešno nedeljo.

(Bodimo dobri, miloserčni hišniki; gov. L. F.)

„Bil je bogat mož, kateri je imel hišnika in ta je bil obdolžen pred njim, kakor da bi bil zapravljjal njegovo premoženje“. (Luk. 16, 1.)

V v o d.

Ne mine tedna, ja lahko rečem, ne mine dnu, da bi ne brali v časnikih, ta in ta služabnik ali gospod v visoki službi je pobral denarje, ki jih je imel pod roko in jo je kam potegnil, ali pa je naredil dolgov, ogoljufal veliko ljudi in jo je pobral, si je življenje vzel . . . kaj so vsi ti? Krivični hišniki so, kakor je bil ta, od katerega nam pove današnje evangelje. In kedar greste v ječe in vidite tam veliko veliko zapertih, in poprašate, kaj je ta ali uni storil, in spet se bo vam odgovorilo: Ta jetnik je storil to krivico, uni spet drugo krivico, vsi so poškodovali svojega bližnjega ali na

blagu in premoženji, ali na časti ali životu. Krivični hišniki so, ker zaupanje, katerega uživajo, v škodo bližnjega obračajo. Kedar blapci ali dekle svojega dela zvesto ne storijo, kader gospodarje na njih blagu poškodujejo, kaj so? krivični hišniki so. In kader mi božjih darov in gnad po božji volji ne obračamo, kader jih nemarno zapravljamo, pregrešno ž njimi ravnamo, kaj smo? krivični hišniki smo, toliko krivičniši in hudobnejši, kolikor več in lepših darov smo prejeli od Boga. Veliko bratov in sester ima ta krivični hišnik na svetu. Več ali manj smo njemu podobni!

Vendar Jezus še hvali krivičnega hišnika in ga nam v izgled postavlja: „In gospod je hvalil . . . Delajte si prijatlov s krivičnim mamonom“. Ne hvali ga zavolj krivičnosti, hvali ga zavoljo modrosti, da si je prijatlov nabral za čas potrebe . .

Dva navka se bomo učili iz današnjega sv. evangelja:

1. Bodimo zvesti hišniki, da bomo mogli Bogu odgovor dajati.

2. Bodimo miloserčni ali usmiljeni; zakaj miloščina pokrije obilnost grehov.

Hišniki smo in ti o Bog si naš Gospod! razsvitli naš um, da bomo se učili, biti zvesti hišniki in tudi modro za večnost skrbeti!

I. d e l

Božji hišniki smo; tega nikoli ne zabimo. Človek! imaš malo ali veliko, ničesar nisi na svet prinesel, ničesar ne ponesesh iz sveta, vse ti je Bog izročil, kar imaš, njegov hišnik si. O svojem času ti poreče Bog: „Daj rajtingo od svojega hiševanja, zakaj odsihmal ne boš več mogel hišnik biti“. Ako pa misliš, da ti od Boga nič nisi prejel, idi ven na travnik in poglej travnik, kolikor travic, kolikor rožic, še več darov si od Boga prejel. Bog ti jih ni bil dolžen; izročil ti jih je pa, ne v lastnino, ampak da ž njimi hišuješ in da boš enkrat odgovor dajal za vse.

Ne bodimo kakor hišnik v današnj. evangeliju. On je hotel le dobre volje biti, se veseljevati in oživljati in je pozabil, da ni gospodar, ampak le hišnik; pozabil je, da ne sme gospodovih reči zapravljati, ker bo moral gospodu odgovor dajati. Vsega tega je

pozabil, kakor pozabi tega še sedaj veliko ljudi. Ker je hotel le živeti čez svoj stan, moral je biti nezvest svojemu gospodu in krivico delati, in je pozabil, da se s krivico daleč ne pride, kakor tega pozabi še sedaj veliko ljudi: krivica ima kratke noge. Evangelje pravi: „Gospod je hvalil krivičnega hišnika“, hvalil ga je, pa vendar ga imenaje krivičnega; zavolj krivice ga pa ni hvalil, ampak da je posvetno modro ravnal.

Preljubi! boljši, kot modrost je pravičnost, poštenost in zvestoba; ko bi bil hišnik ostal zvest svojemu gospodu, ne bi bilo treba se njemu bati, da bo ga gospod odstavil od hiševanja, ne bi bilo treba iskati prijatlov s krivičnim mamonom t. j. z gospodovim denarjem. Bodimo torej nar pred zvesti v svojem stanu, bodimo pravični in pošteni, dajmo in storimo vsakemu, kar mu gre, po naši vesti, in ne bo se nam treba bati odgovora in rajtinge, na katero bo nas poklical gospod.

Gospodar in ti gospodinja! da si imaš še tako lepo blago, ki rečeš, to in to je tvoje, vendar sta le hišnika in pred Bogom bota stala na rajtingi. Ne mislita, da sta kaj pridobila, kedar po krivici ali goljufiji vajno premoženje raste. Na videz raste premoženje, v resnici imata pa škodo, veliko, neprecenljivo škodo. Na videz raste blago, na duši pa strašen dolg, kterega nikdar ne bota mogla poravnati. Kristus pravi: „Kaj pomaga človeku . . .“ Pravica vama bodi čez vse. Imata posle, dajajta jim, kar jim gre; imata delavce, pošteno ž njimi ravnajta; krivičen krajcar se prime rok in duše.

Si hlapec ali dekla, stori dobro in zvesto vsako delo, katero se ti da. Ne mislita, da je vama le tedaj treba hitro in dobro delati, kader sta gospodar ali gospodinja za vami. Drugi gospodar je, ki na skritem vaju in vajno delo gleda, pred kterega bota stopila oba in dala rajtingo. Noben gospodar od vas ne tirja, da bi delali čez moč, ampak le po moči, pa vendar zvesto. Delo hvali človeka bolj kot vsa človeška beseda. Ako se pa vam kaj zaupa, naj si bo žito ali živina, denar ali kaka druga reč; tako varno se ž njim obhodite, kakor da bi bilo vaše, pa vendar ne smete nikoli misliti, da bi bilo to blago vaše, in ne jemljite od njega še trohice ne.

V kterih krajih jemlje dekla od žita in ga prodaja; — misli si, ta trohica se ne bo poznala, kedar se pa le večkrat to zgodi, vendar se le pozna, in zvijača in goljufija dolgo ne ostane skrita. V drugih krajih si posli prideržujejo od denarja, ki ga v roke dobijo in si mislijo: Kaj se bo to gospodarju poznalo; ja gospodarju

se 2 ali 3 groše in še toliko goldinarjev ne pozna; ali njemu se bo poznalo na vesti; če dalje bo tako delal, še težej bo njemu to pustiti in škodo poverniti. Hlapci, dekle, sini, hčere! bodite zvesti pri delu in vsem, kar se vam izroči in zaupa. Sicer se vam poreče: „Ti ne moreš nič več služiti tvoja čast in ime bo v sramoti“. Delavci zvesto storite svoje delo!

Je delavcev veliko, ki mislijo, Bog ve, kako so na dobrem in modri, če tako delajo, da le dan mine, in svojo plačo potegnejo. Ubožci so, ker so krivični; za nekatere goldinarje svojo vest umažejo, in ker to za greh ne spoznajo, torej se ga tudi nikoli ne spovejo in grejo s tim grehom še v večnost na rajtingo pred tistega gospodarja, pred katerim ne obstoji krivica in goljufija. On pa jim poreče: Vi ste plačilo na svetu prejeli; pri meni ga nimate več pričakovati. Če boš delo storil le na videz in v svoj dobiček, kmali bodo te spazili drugi ljudje. Zgubil boš zaupanje, k delu te ne bodo jemali, in tako si sam več škoduješ, kot da bi si bil v prid. Če boš pa delo zvesto in skerbno storil, imel boš zaupanja in dela in premoženje bo ti rastlo, da ne boš vedel kako. Vsi pa ravnajmo skerbno z božjimi darimi, s telesnimi in dušnimi, z časnimi in nebeškimi. Si zdrav in močen, ne bodi zanikern; imaš blaga, ne zapravljaj ga, pa tudi skop in lakomen ne bodi. Od vseh reči, ki jih imamo, bode gospod tirjal rajtingo.

Pervo, česar se učimo, je ta resnica: Božji hišniki smo, in vsakemu od nas poreče gospod: Ti ne moreš več hišnik biti, jes hočem obrajt delati s teboj. Da se tega obrajta ne bomo bali, bodimo zvesti vsak v svojem stanu, v kterega ga je Bog poklical, vsak s tim, kar mu zaupa Bog ali drugi ljudje. Bodimo pravični in pošteni pri delu, ki ga storimo; pri blagu in denarju, kateri se nam zaupa in daje v oskerbljevanje. Poštenost in pravičnost je bila našim predstaršem čez vse, naj bo tudi z nami. Kdor je zvest y malem, temu se veliko zaupa. (Filip Neri in mladeneč. — Prij. 1856 p. 186.)

II. d e l.

Bodimo miloserčni . . . miloščina pokrije obilnost grehov.

Ko je hišnik videl, da bo moral na rajtingo in je vedel, da ga bo gospod odstavil; tedaj še le spozna in spregleda, kako nemarno da je živel. Gospodovo blago je zapravil, za čas sile in potrebe si ni ničesar prihranil. Kaj mu je storiti? — Kar pred

ni nikoli pomislil, stopi mu sedaj z vsem strahom in grozo pred oči. Vidi zijati strašno jamo, ktera ga hoče požreti; dobrega navajen vidi, da ga čaka sila in uboštvo. Kopati ne morem, beračiti pa me je sram. Kako hočem živeti? Sila in nadloga pa človeka včasih tako razsvitli, da mu kakor blisk pride dobra misel, na katero bi sicer ne prišel leto in dan. Vem, kaj storim. Pokliče dolžnike svojega gospoda, zakaj še ni bil odstavljen, še je bil v službi in v oblasti in jim reče: kaj si ti dolžen. — Misli je s tim si bo dobil prijatlov, kteri ga bodo pod streho vzeli, kader bo brez službe. In Gospod ga je hvalil krivičnega hišnika, da je modro storil, to se pravi, ni ga hvalil, da je krivico storil, ampak da je modro storil, in si je prijatljev priskerbel za čas sile in potrebe. Otroci tega sveta so modrejši, kakor otroci luči.

Jezus nas uči: kakor si je ta hišnik prijatljev pridobil s krivičnim blagom, tako bi imeli tudi mi si iskati prijatljev za čas sile. Nar hujša sila in nar potrebniši bodo nam prijatlji, kader nas bo gospod poklical in rekel: Dajte rajtingo od svojega hiševanja! Kako si zadobimo prijatljev? od hišnika se to učimo. Dolžnikom je dolge izbrisal, miloščino jim je delil.

Velika jama je na tem svetu med ubogim in bogatinom, velika in široka jama; le edin je most, ki veže bogatina in siromaka in ta most je miloščina ali božji dar. Kakor je na svetu velika jama med bogatinom in siromakom, še veliko večja bo znabiti tam v večnosti le s tim razločkom, da bo tam siromak v obilnosti in veselju, bogatin pa v terpljenju. Bil je bogatin . . . Lacar . . . Da bi se pa ta prepad tam v večnosti zasul in poravnal, kaj je storiti? Bogatin mora od svoje obilnosti vbogim deliti. Tako Jezus uči: Nabirajte si zaklade s krivičnim mamonom . . . Bodite miloserčni, kakor je miloserčen vaš Oče nebeški. (Luk. 6.) Kdor siromaku pomaga, ne bo stradal; kdor pa proseče odganja, terpel bo sam silo. (Rimlj. 28, 27.) Kar ste storili nar manjšemu bratu, storili ste meni. Kdor siromaku odreče mali dar, je nehvaležen proti Bogu, kteri mu je dal obilno, pravi sv. Bonaventura. Obilnost bogatinov je erbščina siromakov. (Sv. Avg.)

To je tedaj tista modrost, katero Jezus hvali na hišniku, da si je prijatljev oskerbel za silo in potrebo in to tudi nam priporoča: „Delajte si prijatlov . . . Kar je storil hišnik, storimo tudi mi. Po svoji moči pomagajmo ubogim, odpustimo radi, če nas kdo razžali.“

Slišali ste, kako lepo priporoča sv. Duh usmiljenost in miloščino. Ja res ubogi in bogati eden drugega potrebujeta, ubogi

bogatega, da mu tukaj pomaga; bogati ubogega, da njemu dobro stori in se tako zveliča. Siromaštvo ne bi bilo tako hudo, ko bi vsak, kdor premore, po svoji moči ubogim kruha delil, in nevošljivi ne bi toliko zavidali bogatih, ko bi videli, da jih tudi kakor svoje brate spoznajo. Pred božjo sodbo bomo vsi potrebovali veliko veliko milosti, pa našli jo bodo le ti, ki so usmiljeni bili na svetu. Vsi lačni, ktere smo nasitili, žejni, ki smo jih napojili; nagi, ki smo jih oblekli; ptuji, ki smo jih prenočili, — vsi ti bodo naši prijatli v nar imenitniši zadevi, ko bodemo stali na rajtingi; in ker bodo oni prosili, bo Jezus usmiljen sodnik. In vsi, ktere smo tolažili v žalosti, učili v nevednosti, jim prav svetovali, vsi ti bodo naši prijatli, ker bojo Gospoda in Sodnika za nas prosili. Glejte takih prijatlev nam je treba oskerbeti; oskerbeti si jih, dokler je še dan, dokler nam gospod ne vzame hiševanja. Bog nam ni dal serca iz kamna, ampak iz mesa in kervi, ki je za usmiljenje rojeno. Človeško serce čuti posebno rajsko veselje, kolikorkrat kaj dobrega stori. Sv. Duh pravi: „Položi kruh na tekočo vodo in našel ga boš. Ne bote lahko slišali, da je kdo obožal zavoljo miloščine . . . pač velikokrat pa morete slišati, da je ta ali uni obožal po igri in zapravljivosti. Sv. Martin i. t. d. so zadnji košek kruha z ubogimi delili. — (Beri sv. Anton, Slov. Prij. 346. 1861.)

Drugi denar, s katerim si dobimo prijatlov, je prizanesljivost, to je tista milostljivost, ktera se usmili ubogih duš, svojo jezo kroti, sovražnikom odpušča in je tako usmiljenemu Jezusu podobna, ki je še na križu za sovražnike molil in podobna Očetu nebeškemu, ki da deževati na polja pravičnih, kakor hudobnih. Ja verjamite mi, še večo vrednost kakor miloščina ima pred Bogom prizanesljivost. Jezus pravi: „Ako greš darovat in se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe . . . S kakoršno mero bote merili, s takšno bode se vam vračalo. Odpuščajmo mi, če hočemo, da bi nam Bog odpustil veliko razžaljenje.

S k l e p.

To sta dva navka, ktera smo premišljevali (ponavljaj!). Dokler smo še hišniki, moramo še kaj storiti, prijatlov si nabirati, da bodo nas vzeli v svoje pribivališča. Oh, ne opuščajmo tega, da ne bo Jezus tudi nam očital: Otroci tega sveta so. — Preljubi! pomislite le enkrat, kaj smo od Boga že vse prejeli in vsaki dan še prejemljemo. Vsak ljubi dan, ki ga uživamo, zdravi udje, um

in pamet, koliko časnih darov in dušnih gnad; koliko reči, ki naše oči, ušesa, okus razsvitljujejo; koliko tolažbe za naše serce; vse nam Bog daje, mi pa smo hišniki in ne vemo, kedaj nas pokliče na rajtingo. Morebiti nas je že opomnil, po bolezni, ki jo je poslal; po nevarnosti, kateri smo ušli, mi pa še ne mislimo. Še živimo tje v en dan in zapravljamo, kakor da bi bilo vse naše. Vzemite si pred oči in naj nas svari krivični hišnik. V sred vse obilnosti čaka ga strašna revščina; zato si še o pravem času preskerbi prijateljev. Tudi za nas je še čas, da poravnamo krivico, in si pridobimo prijateljev za nebesa. Amen.

Pridiga za 9. pobinkešno nedeljo.

(Grešniki! zgledujte se nad Jeruzalemom; gov. M. T.)

„Ko je mesto ugledal, se je zjokal nad njim“. (Luk. 19, 41.)

V v o d.

Nekdanji Gerški modrijan Platon terdi, da se solze, padajoče iz oči kot dragi biseri, pač spodobijo ženstvu, ne pa serčnemu in velikodušnemu možaku. Vendar pa se nam ne manjka spričal, da tudi junaku se solze uternejajo pri žalostnih primerljajih. Tako je bil nek Izidor blag in serčen mož, in vendar je bitko jokal, in kolikorkrat se je k mizi vsedel, s solzami mešal svoje jedi. Sram me je, je rekel, da moram, ker sem vendar s pametjo obdarovan, kakor neumna živina svoje telo z jedjo rediti; rajše bi v nebesih z angeli živel brez jedi, kakor tu na zemlji z živino k mizi zahajal. Sv. Gregor Nisenski bil je velikodušen škof, pa se vendar solz ni mogel zderžati, kolikorkrat je v svojem stanovanju ugledal neko podobo, na kateri je bil nedolžni Izak pod darovavnim Abrahamovim nožem namalan. Vidivši jo, primeril je Izakovo pokorščino z nepokorščino človeško, in je točil nad njo bitke solze.

Sv. Pambo bil je častitljiv, neboječ opat. Ko pa nek dan na ulicah Aleksandrijskega mesta po tedajni šegi nesramno nalepotičeno žensko sreča, ga solze posilijo in zdihuje: Joj meni, ubogo revo! ta oseba ima vsak dan večo skerb za svoje telo, kakor jez za svojo dušo. Kaj storim jez za božjo čast? Še na pol toliko ne, kakor ta za hudiča; ne na pol toliko za nebesa, kakor ta za pekel.

Pa čemu bi od solz serčnih in junaških mož še dalej govoril? Sin Božji sam, ugledavši Jeruzalemsko mesto, se je zjokal nad njim. In zakaj? Zato, ker Jeruzalem od Boga mu dodeljenih gnad ni hotel sprejeti, ne se jih poslužiti, in je tako čas svojega obiskovanja, čas pokore in zveličanja, zaverigel. Ta terdovratnost njegova je bila, ki je usmiljenemu sercu Jezusovemu tolike rane vsekala, da mu je oko jelo britko solziti.

Ljubi moji! bodimo vendar modrejši memo Jeruzalemskih prebivavcev, in nikar gnade spreobrnjenja in zveličanja od sebe ne pahajmo, da ne bo Kristus še nad nami imel vzroka jokati, kakor ga je imel nad nesrečnim Jeruzalemom.

Naj bi vas tega obvaroval, govoril bom danes 1. od strašnega razdjanja tega nesrečnega mesta, ker časa svojega obiskanja ni hotel spoznati: in 2. vam bom pokazal, da se imajo enako žalostnega pogina, kakor Jeruzalemčanje, vsi nespokorni in terdovratni grešniki bati.

To premišljevanje Bog blagoslovi v naš poduk!

Razlaga.

Ako premišljamo nezmerno ljubezen in brezštevne dobrote, ktere je Bog ne le Jeruzalemskemu mestu, ampak tudi vsemu Judovskemu ljudstvu vseskozi skazoval, ne moremo se dosti čuditi, kako da je to svoje ljubo mesto in svoje izvoljeno ljudstvo s tolikimi šibami obiskal, in na zadnje pogubil. Zbral si je Jeruzalem iz med vseh družih mest na svetu, da naj bi bil kraj, kjer bi ga vse ljudstva molile. Zato so še ajdovski kralji in poglavarji v Jeruzalem hodili, da bi ondi Boga Judov v njihovem tempeljnu molili in mu darove prinašali. Kako močno naseljeno in veliko je moralo to mesto biti, se da iz tega spoznati, ker je ob kralj

Jozafatovem času v njem 11 sto tavžent samih vojnih mož prebivalo. Kar zadeva starost tega mesta, bilo je še 2030 let pred Kristusovim rojstvom sezidano. Zavolje njegove lepote in prijetne lege ravno v sredi dežele, v kateri sta se mleko in med cedila, imenovali so ga pozemski raj. Njegovo bogastvo je bilo tako veliko, da je bilo v začetku kralj Salomonovega vladarstva v njem toliko srebra, kakor kamenja po ulicah. Da se ume, kako veliko je bilo ondotno bogastvo, treba si je veličastni tempelj pred oči postaviti, ktere ga je Salomon sezidal, in ga od znotraj ne s srebrom, ker to mu je bilo premalo, ampak s čistim zlatom vdela. Kako veličanske in prelepe so bile mnogotere poslopja, nam pripoveduje Jeremija, ko Jeruzalem imenuje „mesto doveršene lepote in veselje vsega sveta“. Zato sv. pismo Jeruzalem večkrat imenuje podobo tistega večno srečnega mesta, kjer angelji in izvoljenih trume prebivajo. Verh tega pa je Bog Jeruzalemsko mesto še pod svoje posebno varstvo vzel, in ga ob več priložnostih, kakor punčico svojega očesa varoval. Čuvaje, pravi, sem postavil na tvoje zidove, kateri naj te varujejo noč in dan. Ti čuvaji, pravi sv. Hieronim, niso le preroki, učeniki in predstojniki Judejskega ljudstva, ampak tudi tisti angelji, katerim je bilo zapovedano, mesta varovati. Ko je mogočni Asirski kralj s svojo silno armado mesto oblegal in ga hudo stiskal, je Gospod pobožnemu kralju Ecehiju rekel: „Jeruzalem ne bo dan v roke Asirskega kralja“. In še tisto noč je angelj Gospodov v šotorih Asircev 185 tavžent mož pomoril.

Na zadnje pa, kaj se je temu svetemu in od Boga tako ljubljenu mestu primerilo? Bilo je tako strahotno razdjano, da ni ne od krasnih zidanj, ne od tempeljna kamen na kamnu ostal. Bog in njegovi sv. angelji so Jeruzalem zapustili, in ga dali rokam sovražnikov. Zakaj pa? Zato, ker so bili prebivavci Bogu nehvaležni in nepokorni, ker so se mnogoterim pregreham vdali, in so naposled napolnili mero svojih hudobij. Tu se je pravični Bog dveh Rimskih cesarjev Tita in Vespazijana kot šib poslužil, da je Jeruzalem po zaslužnji kaznoval. Oblegla je mesto velika bojna armada. Okoli in okoli postavijo vojščaki terden zid s 13 stolpi, in izpolnilo se je, česar jim je Jezus prerokoval: „Sovražniki te bodo z nasipom obdali, in stiskan boš od vseh strani“.

Te stiske pa Jeruzalemskim prebivavcem niso le vnani sovražniki napravili, kateri so jih celih pet mesecev oblegali ter veliko kamnje in ogenj v mesto metali, ampak še bolj jih je lakota stiskala. Ker je ravno v tem času po spričevanji Judovskega zgodbopisca Jožefa Flavija nad 30 tavžent Judov v Jeruzalem prišlo, veliko-nočni praznik obhajati, so kmali ves živež povžili, in potem so s prvega usnje od čevljev in pasove, miši in podgane jedli. Ja, celo

svoje otroke so matere klale in jih jedle. In tako je prišlo, da je v petih mescih 300.000 Judov nekaj za lakoto nekaj za kugo pocepalo. Merliče so metali čez zidovje mesta, in ko jih je cesar Tit videl tolike kupe, zjokal se je nad njimi in je rekel, da ne on, ampak Bog sam je tak strašen maščevavec nad hudobijo Judov. Na zadnje pak je mesto z naskokom vzel, in zopet jih je bilo 11 sto tavžent pobitih. Drugih 100 tavžent so pomorili divji Rimski vojaki, so mesto in tempelj zažgali, in vse tako razvalili, da res kamen na kamnu ni ostal, in da so s plugom zaznamovali kraj, kjer je nekdanji Jeruzalem stal, in vse, kar je živega še ostalo, so jih sebo odpeljali in v sužnost prodali.

Tako je toraj Bog kaznoval nesrečno mesto, ker glasu Sinu Božjega ni hotlo poslušati in časa svojega spreobrnjenja in obiskovanja ni hotlo spoznati. Štirideset let po Zveličarjevi smerti jim je s to šibo prizanašal; ali ker so v svoji nespokornosti in terdovratnosti stanovitni ostali, je ž njimi toliko ostrejše ravnal, kolikor se jim je bil poprej bolj milostnega kazal.

Ravno tega imajo nespokorni grešniki od pravice Božje pričakovati. Dolgo časa ima ž njimi poterpljenje in jih čaka in jim prizanaša. Ako pa spreobrnjenja le ni, poprime za strašno šibo, in tepe ž njo po zasluženji; zakaj „Bog se ne da zasramovati“, in preden se zarad tega previdiš, pridejo nad te Njegove maščevavne sodbe.

2. Strašno je, kar sem ob kratkem od pogina Jeruzalemskega mesta povedal. Najstrašnejše pa je bilo to, da se je ta nesreča ravno ob takem času primerila, ko se je nihče ni bal. Vsi prebivavci so bili dobre volje, in ravno na tem, da bi bili skozi 8 dni praznik opresnih kruhov obhajali. Časi so bili mirni in nihče ni mislil na vojsko, na oblego, na sužnost ali na smert. Tudi je bilo tisti čas več sto tavžent mož, dobrih za orožje, v mestu, ki bi ga bili lahko varovali. Ja, mesto samo je bilo s trojnim visocim zidom, z več turni in z nameti obdano. Toraj se na videz pač ni bilo bati, da bi jih kak sovražnik napadel. Vendar pa si je Božja pravičnost ravno ta čas zvolila v njih pogubo.

Tako dela Bog s kaznovanjem terdovratnih grešnikov. Pošlje jim večkrat kako naglo neprevideno smert ob času, ko si je niso nič svesti. Kralj Baltazar sedi pri polno naloženi mizi, se gosti in je židane volje. Ali na zid mu piše nevidna roka njegovo sodbo. Bogatinec v evangelji ravno premišlja, kako bo svoje shrambe povečal, in se po tem pri dobri volji kratkočasil; ali glas Gospodov ga pokliče na pravico. In tako bi nam pogubljenih

veliko število lahko reklo: Umerli smo v svojih grehih, preden smo se tega nadjali. Pripovedujejo, da v Afriki živé neki dvji voli, Oriks po imenu, kateri, kader se v nastave vjamejo, vse eno naprej spe, zanašaje se na svojo moč. Kader se pa zopet prebudé, skočijo po koncu, in hočejo pobegniti, nevedoči, da so vjeti. Tako se veliko prederznim grešnikom godi, ki pokoro od dneva do dneva odkladajo. Smert jih napade, in že so v satanovi pasti, med tem, ko so mislili še dolgo živeti. „Spali so, pravi sv. pismo, kakor vjet vol, in so obteženi s prekletstvom Gospodovim“. Taki nespametni živini so podobni vsi tisti, ki leta in leta v nesramnosti živé, ali so si krivičnega blaga pridobili, ali so pijanosti podverženi, ali bližnjega oderajo, ali pa jezo, sovraštvo in nevošljivost do njega redé v svojem sercu, in v teh grehih tako brezskerbno živé, kakor bi ne bilo zanje najmanjše nevarnosti, ob nebesa priti. Priporočaj jim še tako živo in kolikorkrat hočeš, da naj mislijo na pokoro, oni se zato ne zmenijo, in se zanašajo na svojo moč in na svoje zdravje. Ko pa na zadnje pride za smert nevarna bolezen, ki jim na enkrat vso moč odvzame, takrat se prebudé, in se hočejo oteti; ali prekasno je že, ker je njih duša v mreže peklenske hudobe vjeta. „Ko pravijo, govori sv. pismo, Ko pravijo: Mir in gotovost! jih bo poguba nanagloma zadela, in ne bodo ušli“.

Res si tudi pravični noben trenutek svojega življenja ni svest, ali terdovratni grešnik se sme nagle smerti še bolj bati, zato ker je smert po grehu na svet prišla, in ima toraj čez grešnika večo oblast, kakor do pravičnega. „Leta hudobnih, pravi Salomon, bodo skrajšane“, in Job govori: „Grešnik bo umerl, preden bodo dopoljeni njegovi dnevi“. V spričevanje tega nam kardinal Baroni od terdovratnega cesarja Anastazija to le pripoveduje. Bil je ta cesar sicer kristijan po imenu, vendar pa je bil mnogoterim hudobijam in ajdovskim vražam podveržen, ter si je domišljal, da je 20 in še več let tudi časa dovolj na srečno smert se pripravljati. Nekega dne, ko leži na svoji postelji, se mu prikaže nek mož, ki je v eni roki bukve, v drugi pa pero deržal in cesarju rekel: „Poglej! zavoljo spridenosti tvoje vere ti zbrisem 14 let tvojega življenja“. — Cesar se je sicer te prikazni prestrašil; ker mu pa poljšanje in smert niste hotle iti v glavo, imel je to prikazen za prazne sanje. Nekaj malo dni po tem se nebo na enkrat s črnimi oblaki prevleče, ter začne na vso moč grometi in treskati. To cesarja predrami, da bi utegnilo njemu veljati. Ali njegovo prebujenje iz grešnega spanja je bilo prekasno. Ves obupljiv od nepokoja vesti leta po svojem poslopji iz sobe v sobo, in se skrije v nek skriven kot med debelo ozidje. Ali roka Gospodova

ga doseže in ubije. Vidite! tako se skrajšajo leta hudobnih, in grešnik umerje, preden so dopolnjeni njegovi dnevi.

Ako pa bi se vendar primerilo, da bi Bog grešniku dal dolgo življenje, kaj pa je iz tega? Ti praviš: Se bom že v starosti spokoril! — Ali s tacim se na zadnje zgodi, kakor z Jeruzalemom. Obdasta ga dva še hujši sovražnika, kakor Tit in Vespazijan. Pervi teh sovražnikov je serdita smert, ki bo tvoje telo najprej z bolečinami napolnila, in ga tako oslabela, da za pokoro kratkimalo ne bo več zmožno. Temu sovražniku se bo pa še drugi, namreč hudoba, pridružil, in te bo s strahom in z obupnostjo navdal. Ako se boš tačas proti nebesom ozerl, vidil boš vrata vanje zaperte in sodnika v njegovi pravičnosti sedečega na sodnjem stolu. Ako se boš ozerl pod se, prežati nase boš vidil odperti pekel in v njem večni ogenj. Ako boš gledal pred se, videl boš peklenške pošasti, za sebo pa vidil vse svoje nespokorno življenje. Od vseh strani bo strah in trepet, groza, stiske in nadloge; ves zbehan in zmoten, boš od vseh odpuščen.

S k l e p.

Poglej, vse to te čaka za voljo tvoje terdovratnosti. Kako moreš potlej misliti, da boš bolen te sovražnike zmagal, ker te še sedaj zdravega in močnega, kolikorkrat hočejo, na tla poderó? Kako se moraš zanašati, da boš bolen z Bogom spravo storil, ker te še zdravega tolikanj težko stane? Pomisli toraj za voljo britkih solz Zveličarjevih, ktere je ne le nad Jeruzalemom, ampak nad vsemi terdovratnimi grešniki pojokal, kako nespametno je upanje in zanašanje tvoje. Jemlji si k sercu, dokler je še čas, kar je govoril Gospod po svojem preroku: „Jeruzalem, Jeruzalem! spreoberni se k Gospodu, svojemu Bogu!“ Bog, kateri je do sedaj te ure poterpežljivo na te čakal, ima tudi sedaj še svoje roke razprosterle, in te hoče za svojega otroka sprejeti. Nikar toraj ne mudi se k njemu podati! Objokuj svoje grehe in obljubi resnično popoljšanje svojega življenja! Nikar se ne zanašaj na svoje zdravje, nikar ne zaupaj smerti in hudobiji. Danes, ko slišiš glas Gospodov, ne uterdi svojega serca, da še nad tebo, kakor nad terdovratnim Jeruzalemom, ne bodo zastonj prelite njegove solze! Amen.

Pridiga za 10. pobinkešno nedeljo.

(Trojna ponižnost in naša molitev; gov. J. R.)

„Colnar je od deleč stal in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti, temoč je terkal na svoje persi rekoč: Bog bodi milostljiv meni grešniku“. (Luk. 18, 13.)

V v o d.

Vprašam vas, ljubi kristijani! kaj bi rekli, ko bi vas vbogajme prosit prišel berač v dragem oblačilu, z zlatimi perstani in uhani, ter z zlato vervico okoli vrata? Gotovo bi rekli: „Temu človeku gre ob pamet; s svojo zalo obleko kaže, da ni ptuje pomoči potreben; prav vbožie tudi po zunanjem svojo revo in potrebo razodeva, da nas, ki ga vidimo, k usmiljenji meči. Ko so Gabavničani pri Joznetu milosti iskali, prišli so do njega v ponošeni obleki in s razterganimi podplati; prevzetnost in baharija namreč ne obuja usmiljenja, temoč k jezi nadraži. Prav ste razsodili in zdaj bote lohka spoznali, kako nespametno je ravnal farizej v današnjem evangelju. Vbogajme je prosil, pa v sercu in ustih bogastvo in zlato nosil in toraj prazen in neuslišan ostal; k studentu milosti je prišel, pa se milosti nevrednega skazal; Boga hoče moliti in začne sam sebe hvaliti! Nesrečni farizej! kaj je že, če se dvakrat v tednu postiš; če desetino od vsega daješ, kar imaš, in veliko med vboge razdajaš; kaj je že, če si ravno poln lepih čednost; s svojim napuhom in prevzetnim bahanjem si na enkrat vse zgubil, kakor se najdražše dišave izdišé in izhlapé, če niso v posodi dobro zamašene. Torej farizej, kakor Jezus govori, ni šel opravičen iz tempeljna domu. Ponižni colnar pa, ker se je grešnika spoznal, v zadnji kotiček tempeljna skril, in še oči ni upal proti nebu vzdigniti, temoč na svoje persi terkal in zdihoval: „Bog bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! je usmiljenje našel in opravičen v svojo hišo šel“.

S to evangeljsko priliko nam daje Jezus lep nauk, da mora naša molitev, da bo Bogu všeč in nam koristna, vselej s ponižnostjo

sklenjena biti; toraj jo je s temi besedami sklenil: „Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se ponižuje, bo povišan“. Ponižnost je pa trojna, ponižnost serca, ponižnost ust in ponižnost djanja; kako mora ta trojna ponižnost znašo molitevjo sklenjena biti, vas bom zdaj podučil.

Razlaga.

1. Da bo naša molitev Bogu všeč, moramo jo s ponižnostjo serca opravljati. Ponižni v sercu smo takrat, kader nizko in zaničljivo od sebe mislimo; kader mislimo, da smo mi zmed vseh drugih slabši in zadnji in želimo, da bi bili vsi drugi boljši in spredej pred nami. Nizko in zaničljivo pa bomo od sebe mislili, naj že svoje telesne ali dušne darove prevdarimo.

a) Kaj smo neki po svojem telesu? Reven červ zemlje, lev ali odlupik časa, trava na polju, perje na drevesu, smertno kosilo, živa smert, periše červov, prahu in pepela. Bodi si, o človek, po telesu še tako močen, zdrav in zal, bodi si še tako umetoven ali bogat, vendar se zavoljo tega vsega ne smeš napihovati, temoč koliko bolj se moraš poniževati pred Bogom, tistim studencem, iz kterega so ti vse té dobrote pritekale. „Kaj imaš, o človek! da bi ne bil prejel?“ te vpraša sv. Pavl. Nič, zelo nič. Kar si in kar imaš, si in imaš le od Boga. „Če si pa prejel, kaj se bahaš, kakor da bi ne bil prejel?“ Smešen je otrok, kateri se s svojo novo suknico baha, ktero mu je oče napravil; in mi smo od Boga in angelov zasmehovani biti vredni, ako se na svoje telesne in časne dobrote, ktere smo iz nebes prejeli, presilno domišljujemo.

b) Še revniši je človek, če ga po njegovem dušnem stanu presodimo. Njegove molitve, posti, milošine in druge dobre dela so dostikrat nepopolnoma, pomanjkljive in Bogu ne dopadljive, dasiravno si zavoljo njih veliko domišljuje. Ako jih ni iz ljubezni do Boga, temoč zavoljo ljudske hvale ali lastnega dobička opravljal, prišel je ob vse zasluženje pri Bogu. Pojdi na skeden, kjer pšenico retajo; kaj ne? kako hitro izpadajo dobre zerna, pleve pa in prazni klasovi na reti ostajajo. „Kakor, kader se moka preseja, smeti v situ ostajajo, tako ostaja v človeku le reva in nadloga, kader sam sebe godno premisli“, govori sv. pismo. Deni, o človek, svoje lepe čednosti in dobre dela na reto ali sito vsegavedočega in neskončno pravičnega Boga, in morebiti se bo jekleno zerno lepih

čednost, lepa moka dobrih del zgubila in tebi bojo same pleve in smeti ostale.

Pa postavimo, da so vse tvoje dobre dela popolnoma, vendar ti rečem, da se moraš pred Bogom globoko poniževati nekaj zato, ker jih nisi iz svoje, temoč iz božje moči storil, — brez Boga in njegove pomoči še kaj dobrega misliti, še manj pa storiti in se hudega in greha obvarovati zamoremo, nekaj pa zato, ker pri vseh svojih dobrih delih ne veš, ali si božje ljubezni ali jeze vreden. Da molimo, se postimo, in svete zakramente prejemamo, vemo; ne vemo pa, kakšno ceno te dobre dela v božjih očeh imajo. Zvonar lepo podobo ali model zvona v zemljo izdolbe in va-njo raztopljen bron vlije, ali je pa zvon popolnoma ali popačen, še le potlej zve, kader zemljo razkoplje in model razruši. Taka je z našimi dobrimi deli; dasiravno jih opravljamo, vendar ne vemo prej, ali so popolnoma, dokler se ne bo votlina naše vesti odperla in njih vrednosti iz Sodnikovih ust ne zaslišimo. Zavolj te negotovosti so se nar svetejši ljudje na svoje dobre dela malo zanašali. Job je djal: „Akoravno bi kaj pravičnega imel, ne bom odgovoril, ampak bom svojega sodnika odpuščenja prosil“. Nek cerkven učenik je rekel: „Gorje nar pobožnišemu življenji, ako ga Bog brez usmiljenja sodi“.

Daslih bi vedel, da so tvoje dobre dela vse popolnoma in brez vsega pogreška, take, da boljše biti ne morejo, moraš vendar iz serca ponižen biti, ker ne veš, ali boš do konca v dobrem stanovit en ali ne. Človek vsak čas lahko pade, in nar večji grešnik lahko postane. V tej dolini solz nikoli trdno ne stojimo, temoč se vseskozi opotekamo. Sv. Pavl pravi: „Kdor stoji, glej, da ne pade“. In sv. Avguštin: „Ni ga tako velicega greha, da bi ga sleherni ne storil, ako bi ga tvoja gnada, o moj Bog! ne priderževala; tako gnado pa le ponižnim deliš“. Koga bi te besede ne pretresle, in kdo bi mogel, če jih premisli, na svoje dobre dela in lepe čednosti si kaj domišljevati in druge zaničevati? David, mož po volji božji, je padel, globoko padel; Salomon, zmed vseh nar modrejši, se je na stare dni popačil. Peter, poglavar apostelnov, ki je malo poprej poln zaupanja na svojo moč terdil, da je pripravljen v ječo in smert s Jezusom iti, kmalo potlej je trikrat svojega mojstra Jezusa zatajil.

Kristjan! kader se pred sedež božjega veličastva v molitvi bližaj, bližaj se s ponižnim srcem, ter pomisli, kako majhen si ti, in kako velik Bog, katerega moliš; Bog je nar popolnši, ti nar slabši; Bog je neumerjoč, ti vsak trenutek smerti podveržen; Bog je Gospod nebes, ti si červ zemlje; Bog je neskončno morje vseh gnad, ti kapljica juterne rose; Bog je vse, ti prazen nič.

2. Druga ponižnost, ktera mora našo molitev spremljati, je ponižnost ust, da namreč ne mislimo le, temoč tudi govorimo nizko od sebe, kakor je colnar sam sebe grešnika spoznal. Kakor posvetni poglavarji pri prošnih pismih svojih podložnih nar bolj pazijo na ponižne besede v njih: tako dela tudi Bog pri uslišanji naše molitve. Ko je Abraham Boga za mesta Sodoma in Gomora prosil, djal je: „Prederznem se s svojim Gospodom govoriti, dasiravno sem prah in pepel“, in Bog bi bil na prošnjo tega ponižnega očaka mestoma prizanesel, ko bi bilo le deset pravičnih v njima najdenih. — Mojzes je poln ponižnosti odgovoril: „Kdo sem jes, da bom h kralju hodil in Izraelove otroke iz Egipta vodil?“ In Bog mu je dal moč čudeže delati, in roka vsegamogočnega Boga ga je podpirala. — Ko je Gedeon od Boga povelje prejel: Izraelce iz rok njih sovražnikov oteti, rekel je: „Oh, Gospod! kako je meni to mogoče? moja rodovina je nar niža v rodu Manase, in jes sem nar slabši v hiši mojega očeta“. Pa odgovoril mu je Bog: „Jes bom s teboj in ti boš zmagal“. — Ko je hudobni kralj Ahab pokoro delati začel in se pred Bogom resnično poniževal, rekel je Bog Eliju: „Si vidil, kako se je Ahab pred menoj ponižal? ker se je tedaj zavoljo mene ponižal, ne bom nad-nj poslal hudega, dokler živi“.

Nad Bogom se tedaj pregreši tisti kristijan in nevrednega se stori od njega uslišan biti, kateri svoje časne ali večne dobrote ne Bogu, ampak sebi in svoji pridnosti in delavnosti pripisuje. Nekteri, ki je močno obogatel, ki lepe njive, travnike, ngrade ima, ki je veliko pridelal, baha se rekoč: „Lepe reči imam, pa tudi vsako reč prav obrniti znam; moja glava mi je več dala, kakor moje roke“. — Kristjan! imej še tako bistro glavo, in še tako umetalne roke, vendar bi nič tega, kar imaš, ne imel, ako bi ti Bog svojega blagoslova ali žegna pridal ne bil. David resnico govori rekoč: „Zastonj čuvar čuje, če Bog mesta ne varuje in zastonj delajo zidarji, če Bog hiše ne zida“. In boj se, da ti Bog zavolj tvoje nehvaležnosti premoženja ne vzame in te v živo ne prepriča, „da Bog dela bogatega in Bog dela vbozega“.

Še gerji dela, ter ob vse zasluženje pride, kateri se s svojimi dobrimi deli baha, ter jih sam raznaša. So nekteri, ki povsod pred seboj trobijo, kader se postijo ali ubogajme kaj dajo; kateri, če kakemu bolniku postrežejo, se za zatirano vdovo ali siroto potegnejo, komu k delu ali v službo pomagajo, povsod svojo dobrotljivost oznanujejo. O nesrečne take dobre dela, ktere napuh vse pobije in Bogu priostudi! — Kaj bi rekli od bolnika, kteremu, kader zdravnik njegovo žilo vseka, dobra kri odteka, slaba pa zastaja, ali ni blizo svoje smerti? tako se on, ki svoje pregreške

zakriva, dobre dela pa razglasuje, v nevarnem stanu znajde, dobre dela zgublja, hudobne ohrani: „Kakor modri bogati svoje zaklade skrivajo, da jih kdo ne oropa, tako modri kristjan svoje dobre dela pod odejo ponižnosti prikriva, da mu jih prevzetnost in hvalenost ne vkradete“, pravi sv. Ambrož.

Kader tedaj Boga molit greš, spoznaj se za grešnika, in če si tudi vse storil, kar ti je bilo zapovedano, reci: „Nepriden hlapec sem!“

3. Tretja k molitvi potrebna ponižnost je, da ne samo v sercu in z ustmi, temoč tudi po zadržanji svojega telesa Bogu svojo podložnost in pokorščino kažemo, da postavim molimo klečé, z povzdignjenimi rokami in z v tla obrnjenimi očmi. Tako s priklonjenimi koleno sta molila dva velika apostelja, sveti Peter in Pavl, in Jezus je na oljski gori z obrazom na tleh svojega nebeškega Očeta molil. Današni colnar je v kotiču tempeljna na persi terkal in zavoljo svojih grehov ves osramoten si ni upal oči proti nebu vzdigniti. — Od Ane, Samuelove matere, se bere, da je v Gospodovi snidnici molila, pa „molila je v sercu in samo njeni žablji so se majali“. Kakó ali same žablja je majala? ali ni tudi z glavo semtertje kimala in svoje znance pozdravljala? ali ni tudi svojih oči po družih obračala? ali se ni po družih oblačilu ozirala; ali se ni smejala in z drugimi pogovarjala? Nič tacega ni počela in veliko lepši se je vedla, kakor se današnji nekteri kristijani ali kristijane vedó. Nekteri kristijani še v cerkev ne gredó, ali jo med pridigo iz cerkve pobrišejo; če pa tudi v cerkvi ostanejo, vendar ne molijo, ampak se ali nespodobno ozirajo, ali se z drugimi menijo in celo med povzdigovanjem ali pri žegnu komaj eno koleno vklonejo. — Nektere kristijane hodijo vse nališpane v cerkev, ne zato, da bi Bogu svoje dušne potrebe razodevale, temoč da bi ljudem svoje zale oblačila razkazale; ne za to, da bi Boga molile in častile, temoč da bi same moljene in častjene bile od priprostitih. Takim pravi sv. Krizostom: „Tvoja v cerkev-hoja je podobna hoji na gledišče ali plešišče, ni sveta, ampak pregrešna; ž njo ne boš Boga ničesa priprosil, temoč k novi jezi ga nadražil“.

Kaj pa hočem od tistih reči, kateri si v cerkvi prvih sedežev zbirajo, kateri hočejo v stolu zmiraj le na koncu sedeti in se nikomur, daslih pravico do sedeža ima, ne umaknejo; ali ki mislijo, da bojo kaj časti zgubili, ako se kak bolj vbog človek, kak hlapec ali kaka dekla blizo njih vsede ali vstopi? — Pred Bogom ljubi kristjani! smo vsi enaki; večji je v božjih očeh tisti, kateri bolj čisto vest ima; tako utegne marsikdo v hodni obleki pred Bogom vredniši biti, kakor kdo drugi v svilnati obleki. Zvezda

se res od zvezde v svitlobi razločuje; vendar se nobena čez drugo povzdigniti ne more, ker vse svojo svitlobo od solnea dobivajo. S svojim napuhom in s svojo častilakomnostjo v cerkvi si veliko škodo napravljaš, ker so zavolj nje vse tvoje molitve Bogu zoperne in nevredne od njega vslišane biti. S svojo ponižnostjo pa, ako tudi drugim kak boljše mesto v cerkvi privoščiš, bolj bi se Bogu prikupil, kakor s svojimi še tako dolgimi molitvami. „Ponižnim daje Bog svojo gnado, prevzetnim jo odjema“. Sv. Avguštín pravi: „Kristus ni rekel: Učíte se od mene svet stvariti, mertve obujati ali druge čudeže delati, ampak: Učíte se od mene, ker sem krotek in ponižen. Ponižnost je Bogu nar ljubša čednost, in le ponižna molitev oblake predira“.

Bere se od nekega puščavnika, da bi bil rad od Boga pravi pomen nekih verstic svetega pisma zvedel, in se je, da bi ga bil Bog v tem razsvetlil, sedemdeset tednov ojestro postil. Blizo njega je prebival drugi puščavnik, s katerim bi se bil lohka zastran teh verstic posvetoval; pa tega ni hotel storiti, ker ga je kakor mlajega od sebe zaničeval in od sebe bolj nevednega štel. Zadnjič, ker se je za pomen prej imenovanih svetopisemskih verstic zastonj trudil, sklene, k sosedu sveta iskat iti. Gre, pa komaj vrata odpre, prikaže se mu angel božji rekoč: „Ves tvoj sedemdeset tednov dolg post ni Bogu tako všeč bil, kakor tvoje današnje ponižanje, ker si se svojemu mlajšemu bratu podvreči hotel“. Potlej mu je sam pomen verstic razodel in zgnil.

S k l e p.

Glejte tedaj, ljubi kristijani! koliko ponižnost pri Bogu obvelja in koliko zamore. Kader tedaj molimo, ponižajmo se v srcu, ponižajmo se v besedi in ponižajmo se v djanji, in naša molitev bo tako rekoč vsegamogočna. Nikar tedaj ne vprašajte: Zakaj je Jezus kananejsko ženo tako hitro uslišal, in je iz obsedene hčere hudega duha izgnal? Odgovorim: Zavoljo ponižnosti. Na njeno prošnjo jej je Jezus odgovoril: „Ni prav jemati kruha otrokom in ga psom metati“. Žena pa je rekla vsa ponižna: „Kaj pa da, Gospod, saj tudi psički jedó drobtine, ktere padajo od mize njih Gospodov“. — Nikar ne vprašajte, zakaj je stotnik zdravje svojega bolnega hlapca zadobil? Odgovorim: Zavoljo ponižnosti; stotnik je djál Jezusu, kteri je hotel sam k hlapcu iti: „Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho; temoč reci le besedo in moj

hlapec bo ozdravljen". — Nikar ne vprašajte, zakaj je Magdalena odpuščenje svojih grehov dosegla? Odgovorim: Zavoljo ponižnosti. Pri Jezusovih nogah je klečala, jih z solzami mečila in z lasmi otirala. — Ako tedaj dva prideta v cerkev molit, eden ošaben, drug ves ponižen, povem vam, da pojde napuhnjeneec brez gnad božjih in dobrot, z novim in starimi grehi iz tempeljna; ponižni pa pojde opravičen v svojo hišo. Amen.

Pridiga za 11. pobinkošno nedeljo.

(Nevera, huda duhovna bolezen sedajnega veka; gov. —f—.)

„In mu (Jezusu) pripeljejo gluhega in mutastega, in ga prosijo, naj položi roko nanj“. (Mark. 7, 32.)

V v o d.

Kdo med nami si ni še nikoli nobene bolezni poskusil? Kaj ne, kako hudo je človeku bolnemu biti? Kako hudo je, če ga glava boli, ali trebuh ali zobje? Kako hudo je, če si nogo zlomi ali spahne ali pa roko zviije? Kaj pa še le, ako ga dolga bolezen na posteljo priveže, ter nemudoma terpinči noč in dan? Kdo si ne želi v svoji bolezni umnega zdravnika, kateri bi ga rešil bolečin in terpljenja ravno kakor Jezus danes gluhega in mutastega, katerega mu pripeljejo, ter prosijo, naj roko nanj položi in ga ozdravi? — Ali povem vam, hujša od vsake telesne je dušna bolezen, v katero pripravi človeka vsaktera pregreha. Telesna bolezen, če poprej ne, jenja vsaj o smerti; duhovna bolezen clo v dolgo večnost sega, ter terpinčiti nikoli ne jenja. In če že iščemo v telesni bolezni pomoči, tem skerbnejši bi jo mogli v dušni bolezni iskati, ker je, kakor pravim, dušna bolezen tem hujša in nevarniša od vsake telesne. Take duhovne bolezni so: napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost, požrešnost, jeza, lenoba; poglobitna dušna bolezen sedanjega časa pa je nevera, od ktere bom danes govoril, in

vam zraven tudi še povedal, kje je najti o tej strupeni bolezni gotova pomoč. V imenu Jezusovem vam priporočnjem, naj zvesto poslušate moj današnji nauk!

R a z l a g a.

1. Bi rekel, da nobene tožbe ne slišimo dandanašnji tolikokrat ponavljati, kakor tožbo, da se je svet dandanašen silno spačil in spridil, in da že nič več ni shajati z ljudmi; in kdor se le količkanj po svetu ogleduje, našel bo, da je res mir in pokoj zginil zmed ljudi. Nezadovoljnost, termoglavnost, nesloga (needinost) in opornost se širijo med svetom dalje in dalje! — Že nad 70 let razjeda červ nesloge in prevratov eno naj lepših dežel Evropejskih, Francozko deželo namreč. Vsi pripomočki, katerih so se posluževali, da bi še tej bolezni v okom prišlo, zdali so le malo, in terdnega miru vsi ti pripomočki niso donesli. Žalostni nasledi takih prekucij so ljudem živo pred očmi in vendar zleg še dalje sega, ter clo v drugih deželah mir in pokoj stresa in podira.

Skušnja potrduje in zgodbe pripovedujejo, da se je tudi o poprejnih časih to ali tam kak nemir spočel, ali kak vpor naredil, toda zleg je tičal le v nekterih posameznih krajih, in ponehal ali poprej ali pozneje. Draginja, revščina in pomanjkanje so zapeljevale nekatere ljudi v samosilje in tolovajstva; presiljena ojstrost in storjena krivica ste rodile opornost in vstajo (punte); toda zleg je prišel in je jenjal, kakor hitro je jenjal uzrok, iz kterega se je bil zleg spočenjal in rodil! — Vse drugačna je današnji dan. Protivni (puntarski) duh se ne navezuje ne na čas, ne na kraj; se ne izhaja le zavoljo pomankanja ali storjene krivice ali drugih enakih (materialnih) uzrokov! Nenadama zagledamo vpor ravno ondi, kjer so ljudje naj bolj premožni, in kjer kupčija cveti, in zaslužka ne manjka. Samo revščina in pomanjkanje tedaj zlega ne napravljate! In spet vidimo prevrat in prekucijo ravno ondi, kjer dobrota in pravica na tronu sedite, in se ljudje zastran zatiranja in krivice ne morejo pritoževati. Od kod tedaj zleg izvira, ki nam notranji, dušni mir in vunanjo, časno srečo spodkopava in podira? — Zleg tiči v človeškem spridenem sercu, in je huda duhovna bolezen, ktera se kot kuga ljudi prijemlje.

Mir in pokoj sta bila zastavljena nekdam na sveto vero. Na tej podlagi so počivale zadovoljnost, poterpežljivost, vdanost, po-

korščina in poštenost ljudi, in iz teh lepih čednost je mir in pokoj izviral! — Sv. vera pa se spodkopava že dolgo časa. Kdo bi se toraj čudil, ako se tudi poslopje (hiša) maje in podira, ki je bilo nanjo zastavljeno. Špranje in razpoke na spodjednem poslopju so se sicer še le pozneje prikazale, podkopovanje podslonbe (s. vere) pa se je začinjalo že pred več ko sedemdesetimi leti!

Vsak čas so bili bogati in revni ljudje, premožni in vbogi na svetu. Obedvoji so spoznavali, da jim božja roka osodo odkazuje. In dokler so se tega spoznanja držali, počivala je zadovoljnost v njih srcu. Tudi vbožec je hvalil Boga, bivši z malim zadovoljen, in ne ravno malokrat je bil pri vsi svoji revščini in siročini srečniji od bogatina. — Kedar so jeli pa ljudje različno razdelitev posvetnega blaga, ter bogastvo in revščino ali golemu naključju, ali pa samosilju nekterih posameznih ljudi pripisovati, jeli so kričati, da se jim krivica godi. In tedaj se nevoščljivost in samosilje dvigujete nad slehernega, kateri še kaj ima, kateri strupeni kači popred ne mirujete, dokler se revščina in nesreča vseh ljudi ne oklenete.

Trud in težave, terpljenje in bolečine so zveskoz zadevale in težile Adamov rod. Toda ljudje so se znali tolažiti, rekoč: „Božja volja je, da terpim; pa terpljenje ne bo na veke terpelo. Pride ura, in po dokončanem terpljenju me popelje Bog v večno veselje. S svojim terpljenjem si nabiram zasluženje, katero mi bo zaleglo v večno življenje!“ S tem so se tolažili, vse zopernosti in težave voljno preterpeli, vsi vdani v sveto voljo božjo! — To upanje zgubivši pa se je človek jel zemlje oklepati, ter si silama in samši izkati pomoči, ker imenitnišega pomočnika ne pozna, in ga više upanje ne podpira in ne povzdiguje.

Tudi pobožnemu človeku se marskterikrat prigodi, da ga krivični ljudje napak sodijo, ter opravljajo obsekujejo in ogovarjajo; toda s tem še ni zapuščen. Misel ga povzdiguje „da je oko, ki vedno nanj gleda in ga dobro pozna; in roka, ktera mu bo poverila nekdan vse njegove dela.“ Vdano prenaša krivico, ktera se mu godi, milovaje slehernega, ki mu jo stori, in si oestro sodbo nakopava zastran tega na božji pravici. — Vse drugač bo ravnal, kogar ta vera ne podpira. Človeški oblasti (postavi) se bo z zvijačami odtegoval, ali se clo s silo nad njo znositi iskal. „Sam si moram pomagati, poreče, „sicer mi nobeden ne pomaga!“

Dokler so ljudje v časti imeli in spoštovali Jezusove besede, ktere je Pilatu govoril rekoč: „Nobene oblasti bi do mene ne imel, ako bi ti od zgoraj dana ne bila“ (Jan. 19, 11.), spoštovali so tudi in pokorščino skazovali svojim gosposkam, ter božjim nadomest-

nikom. — Začemsi pa si domišljevati, da si gosposke oblast samovoljno prilastujejo, ali da svojo oblast le od ljudstva dobivajo, in ne od Boga, jih mine spoštovanje, ki so ga gosposki dolžni, in se nezadovoljnost spočenja, vstaja začenja, in clo naj modrejši in naj boljši vladar nič več ne premore takemu ljudstvu sreče vtrditi! — Pavlove besede: „Pokorni bodite ne le iz strahu pred kaznijo, ampak zavoljo vesti“, morajo ljudi voditi, ako hočemo terdni mir in pokoj imeti po deželi.

Iz teh besed lahko povzamete, da le sveta vera je podlaga miru, postavnega reda in pokoja med ljudmi. Iz keršanske vere keršansko upanje izvira, iz vere in upanja pa se ljubezen spočenja, ktera nas združuje v mirno življenje na tem svetu, ter nas priganja, da si vzajemno polajšujemo britkosti in težave življenja, in bogatinu veli, naj vbožčika podpira s tim, kar mu čez potrebo ostaja in kar v obilo ima. Ako se nam ne poverne keršanska vera, in keršansko upanje, in keršanska ljubezen, vsi drugi pripomočki ne bodo zadostovali, in se nam mir in postavni red in pokoj ne bodo vterdili. Z odjenljivostjo ali s silo se sicer nekoliko časa zleg zavira, za zmerom zajeziti se ne da. — Vzrok sedanjega zlega je nevera, ktera v sercu tiči. Dokler se ta iz serca ne spravi, prazna je naša nada na boljše, ter mirniše, pokojniše in srečniše čase, prazno naše upanje, da bo boljši na svetu.

2. Le eden pripomoček se znajde, kateri nam zamore pomagati in zlega, nad katerim tolikanj tožujemo, in ta pripomoček je povernitev k sveti veri, povernitev k pravemu keršanskemu življenju. Spreobrniti se moramo, k Bogu se poverniti, in se bo tudi Bog k nam obrnil, ter nas varoval in blagoslovljeval. Pravo spreobrenje in spokorjenje je prva potreba, da odvernemo nesrečo, ktera človeški družbi žuga in proti. Ker pa zlega ni le samo eden zadolžil, tudi ne bo zadosti, da bi se le eden samo poboljšal. Poboljšati se morajo vsi, ki so zleg zagrešili, da se z grehom vred tudi zleg odpravi.

Poboljšanje drugih ljudi pa ni v naših rokah. Božje delo je. Bog edini zamore vstvariti človeku novo serce. Naše delo pa je, z molitvijo Boga prositi, da grešniku um razsvitljnje, mu serce za dobro ogreva in ga k pokori nagiba; ga varuje od ene strani pred zapeljevanjem goljufnih prerokov, mu da od druge strani dobrega duha (Luk. 11, 13.), duha prave spokornosti, duha pobožnosti in bogaboječnosti. Molitev tedaj nam je druga potreba, da zadobimo miru, pokoja in prave sreče.

In da se ta dobrotni namen doseže, pobožnost in bogaboječ-

nost, studenca dobrotnega miru in prave sreče, vterdite med nami, treba je, nauke, na katere se vsa pobožnost in bogaboječnost opira, t. j. nauke naše s vere prav spoznavati. „To je večno življenje,“ je rekel Jezus, „da (ljudje) spoznajo, edino pravega Boga, in katerega si poslal, Jezusa.“ (Jan. 17, 3.) Kako pa bi nauke svete vere bolj in bolj spoznavali, ko bi božje besede ne poslušali? Zato raj, preljubi! zvesto poslušajte božjo besedo, ter jo radovoljno sprejemajte. Je veliko ljudi, ki se modre imajo, in so res znajdeni v marsikaterih posvetnih rečeh, v resnicah svete vere pa so popolno nevedni, in vendar bi imela njih prva skerb biti, keršanskega nauka se do dobrega izučiti. Naj se pa človek keršanskega nauka tudi še tako dobro izuči na svoje mlade dni, odrasel le vendar lahko spet marsikaj pozabi, in če bi tudi nič ne pozabil, potrebno mu je poslušanje božje besede že v to, da mu serce za dobro mehča in ogreva, in ga pred budim svari. Zato ravno vam teden za tednom oznanujemo božjo besedo. In se ne bo mogel nekdan nobeden izgovarjati, ter reči: „Kako nam je bilo mogoče verovati, ker nam nikdo besede božje ni oznanoval?“ (Rimlj. 10, 14.) Odgovoril bo Jezus, ter rekel: „Na svet sem prišel, in me niste sprejemali, ker ste tamo bolj ljubili kakor svitlobo!“

Da bo pa seme božje besede pognalo, cvetelo in sad rodilo, samo znanje keršanskega nauka ne bo še zadostovalo, ampak tudi po njem živeti nam je treba, ter storiti, kar nas keršanski nauk uči. Na sadju bo spoznal, kdo je njegov učenec, opominja Jezus. Naša vera se mora v delih, ter našem djanju in ravnanju razkazovati, sicer je zernju podobna, ki je na skalo padlo (Mat. 13, 5.) „Vera brez dobrih del je mrtva!“ (Jak. 2, 26.) — Nekdan so si ljudje prizadevali, doma po tem ravnati, kar so v cerkvi slišali, in lep sad takega življenja je bil povsod očiten. V svojo žalost povem, da zdaj ni več tako. Marsikteri, in to pošteni ljudje, menijo da je za zveličanje že vse storjeno, ako le ob nedeljah in praznikih v cerkev hodijo in službe božje ne opuščajo in ne zanemarjajo. Kaj pa še le od takih porečem, ki clo molitev opuščajo, službo božjo zanemarjajo? Ali jih smemo po pravici imenovati katoliške kristijane? — Ali mar ni dosti ljudi, ki za marsiktero reč obilno skerbé, svojo dušo pa v nemar pusté? S svojim gospodarstvom veliko opraviti imajo; za zboljšanje duše pa se ne zmenijo? Ali se pač zamorejo taki Jezusove učence zvati, ki je nekdan govoril in rekel: „Ali ni duša več, kakor telo?“ (Mat. 6, 25.) „Kaj bi človeku pomagalo, ako bi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel?“ (Mat. 16, 26.) — Ali se smejo taki, ki skoz celo leto odlašajo, omiti svojo vest v kopelji s. pokore, in se okrepčevati z zakramentom s. r. Telesa, verne sinove s. cerkve imenovati?

In ta ravnoterost in brezvestnost nekterih ljudi clo do konca življenja terpi. Clo na smertni postelji nekterim ni nič kaj prav mar, spraviti se z Bogom, ter poravnati svoje poprejne pomotleje, kolikor je še moč. Je sicer žalostno, pa vendar gotovo, in iz serca želim, da bi vsakteri vsaj po keršansko sklenil, kteri po keršansko živel ni!

3. Po napčnih potih dandanašen mnogi ljudje svojo srečo iščejo, in ravno zato je ne najdejo. Podobni so mladenču, od kterege sem to le bral: Imel je mladenec v tujem kraju neko opravilo. Se dvigne in gre, palico v rokah. Bil je spomladansk solnčen dan. Veselo ptičice žvergolé. Tudi mladenec je ves vesel, dasiravno bi si bil želel ptičjih perut, da bi tem hitrejši na mesto prišel. Že ima velik kos pota za seboj; kar zagleda v daljavi križ na turnu tiste vasi, v ktero je namenjen. Dalječ, pravi sam pri sebi, si bo še do tje, ker se turnška streha še tako majhna vidi čez dobrovo in planjavo. Tudi nekama truden je že bil, in noge so mu jele službo odpovedovati. In zdaj pa še zagleda v svojo veliko nejevoljo, da cesta, ktera ga ima v vas pripeljati, kakor so mu doma pripovedovali, in po kteri je do zdaj hodil, kar na enkrat na desno krene in dalječ na okrog pelje, in da mu bo naj manj eno uro, dalj hoditi, kakor ko bi bila cesta naravnost speljana. To se mu prav narobe in skor neumno zdi. „Zakaj niso ceste naravnost speljali? Koliko dela in truda bi si bili privarovali in prihranili? Zares, ljudje, ki so prvi to pot naredili in po njej hodili, bili so kaj abotni in zabiti ljudje! Stari ljudje so bili res neumni ljudje!“ Tako premišluje mladenec in modruje sam med seboj. Nekoliko postoji. Pa kar hitro sklene in pravi: „Ne bo dal! Po tem potu, tako dalječ na okrog, ne pojdem. Nog nisem vkradel ali na posodo vzeli!“ Toda kar naravnost čez polje jo vrezati mu tudi nič kaj ne dopade. Ko pa ravno sem ter tje vgiblje, kod bi šel in kam se obrnil, zapazi v svoje veliko veselje sred polja stezo, ktera naravnost proti turnu derži. „Ravno prav,“ govori sam seboj, „po tej stezi hodijo modri ljudje, kakoršnih je že le malo na svetu. Za njimi grem tudi jaz!“ Reče in skoči čez cestni graben na stezo, in se na pot spusti židane volje, kakor bi bil, kdo ve, kaj znašel. — Kdor bi pa menil, da je mladenec po stezi vsaj eno uro poprej v vas prišel, kakor bi bil po cesti prišel, bi se motil, ravno kakor se je bil zmotil mladenec. Po stezi, da vam kar naravnost povem, mladenec clo ni v vas prišel, ampak se je na ravno tistem mestu spet na cesto vernil, na katerem je poprej iz ceste šel, in sicer ne več vesel, kot poprej, ampak ves nejevoljen, ves čmeren in otožen. To se je pa takole zgodilo: Pot sred polja je bila le poljska pot, ki je sicer po vsem polju peljala, konec polja pa se zgubila. Precej konec polja si že toraj mladenec ne ve nič kaj prav sve-

tovat. Dolgo iskaje najde na zadnje le vendar drugo stezico, ki ga pa ni naravnost vodila, temuč se sem ter tje sukala zdaj čez grabne, zdaj skoz germovje, zdaj skoz mah in močvirje, ktero je bilo ravno zdaj prav močno napojeno z vodo. Na dalje se stezica dalječ v stran zasuč, in mladeneč, da z čevlji vode ne zajema, mora se pri tem še tolikokrat ogibati, da se že naveliča, in se mu una stara cesta, ki jo je bil zapustil, že tudi nič več tako abotno in neumno speljana ne zdi, kakor poprej. Pa verniti se le še noče. Ne dolgo, in pride do tje, kjer se je močvirje gojzda dotikalo, in najde tako moker svet, da mu začne gobneti, in se mu clo za pedenj globoko vdirati. Trudoma stopi nazaj boljšega pota iskaje. Pa zastonj! Le še bolj zaide, ter se v gojzd zamoti, turn spred oči zgubi, iz ene luže v drugo zagazi, si obleko razpara, in se na zadnje tolikanj zmede, da že več ne ve, na ktero stran bi se deržal. Nevolja ga ima, in sterma gleda zdaj na desno, zdaj na levo, se ozira naprej, se ozira nazaj, pa nikjer ni pota skoz gojzd in močvirje. Ne kaže mu druga, kakor da se verne, da spet iz gojzda pride. In res srečno iz gojzda prisopiha, obriše si blatnate čevlje, zmiva zamazano obleko, si neholiko oddahne, in kar mu poprej ošabnost ni pustila, zdaj stori, ter kmetovavca, ki je ravno na polju delal, vprašuje po naj boljšem potu. Milo ogleduje kmetič vpehanega mladenča, ogleduje od nog do glave, in ga nazaj na cesto zaverne, ker ravno zdaj po drugem potu v vas ni moč. In mladeneč se pohlevno poverne spet na cesto, ktero je poprej prederzno zapustil.

S k l e p.

V pravo srečo le ena pot pelje. Ljudje si sicer domišljujejo, da se po raznih potih v življenje pride, pa se motijo, kakor se je motil mladeneč, od kterega sem vam raynokat pridovedoval. Le ena pot gre v življenje, in nobena druga več ne. Ta pot je pobožno, bogaboječe življenje, kterega nas sv. vera uči. Težavna res je ta pot; je ozka, sterma in ternjeva; pa je tudi edina v pravo srečo, v večno veselje, v nebeški Jeruzalem. Nje se terdno deržimo vsi od kraja, vsak v svojem stanu. Tega pota pa se derži, kdor zvesto svoje dolžnosti stori. Vi očetje tedaj in matere! ne skerbite svojim otrokom le za časni kruhek, temveč pred drugim jim skerbite za večno zveličanje. Otroci, bogaboječe izrejeni, vas bodo spoštovali in vam veselje delali! — Vi gospodarji in ve gospodinje! ne glejte le samo, da vam družinja pridno dela in

zvesto služi, ampak pred drugim zato, da lepo keršansko živi. Pobožna, bogaboječa družinja vam bo tudi pridno delala in zvesto služila. — Mladenči in dekllice! nikar ne poslušajte zapeljivih naukov goljufnega sveta, poslušajte in spolnajte pa nauke svete Jezusove vere. Svet veliko obeta, daje pa le malo, in bi vas le v nesrečo pripravil; sveta vera pa vam nebeske vrata odpira. — In vsi od kraja se terdno deržimo pota, ki nam ga sveta vera kaže. Kdor ga je pa zgrešil, naj se nikar ne mudi, pravo pokoro delati in se nanj spet poverniti, kakor se je povernil mladeneč iz goljufne steze na pravo cesto. To storivši bomo mirno in pokojno živeli na tem svetu, ter z vsem zadovoljni, kar nam Bog pošlje, in na unem svetu bomo večni mir in pokoj imeli in večno srečo. Spolnovali se bodo nad nami Jezusove besede, ki jih je aposteljnomo govoril rekoč: „Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor ga svet daje, da vas nepokoj in strah ne bo imel“. (Jan. 14, 27.) Amen.

Pridiga za nedeljo sv. Alojzija.

(Dvoje perut kerš. življenja; gov. K. K.)

„Kdo mi da perute, kakor golobu, da bi zletel in počil?“ (Psalm. 54, 7.)

V v o d.

Besede psalmistove, ki smo si jih za vodilo vzeli, veljajo po vsi pravici tudi sv. Alojziju, čegar praznik danes veselo obhajamo. „Kdo mi da . . . Zakaj golobu je ta angeljski svetnik podoben po svoji neoskrunjeni čistosti in sploh po gnadi sv. Duha, čegar podoba je golob, in kateri je svoje obilne darove nad sv. Alojzija razlil. Golob, kedar se hoče na kviško vzdigniti, razgerne perute in tako je letanji kos. Tudi kerš. duša potrebuje takih perut; nar prej si mora svoj cilj in konec pred oči postaviti, kam da birada; potem pa s pomočjo teh dveh perutnic se zmirom više in više vzdiguje, kakor sv. Alojzi nam kaže. Naj vam to razjasnim s pomočjo božjo in na čast sv. Alojziju!

Razlaga.

Lansko leto (1868) je ravno bilo 300 let, kar se je sv. Alojzi na Laškem rodil, sin imenitnih in bogatih staršev kraljevega rodu. Ker je bila njegova mati v veliki nevarnosti ž njim, bil je poprej kerščen, kakor rojen in je tedaj poprej nebeško luč, kakor pa temo tega sveta zagledal. Že v otročjih letih se mu je vidilo, da bo pozneje svetnik iz njega, kakor sploh že deček kaže, kakšen bode iz njega mož; ako je jutro jasno, je to dobro znamenje lepega dneva, tako tudi otrok, ki se pobožno in nedolžno serce nad njim razodeva, bo priden kristijan, enkrat pa zveličan. Od božje ljubezni gnan se sv. Alojzi svojemu visokemu stanu odpove, in v samostan Jezuitarskega reda stopi, v katerem je 6 let bival, v svetih čednostih zmirom bolj in bolj napredoval in tako visoko stopinjo svetosti, posebno angeljske čistosti dosegel, da ga še dan danes vse občuduje in angelja v mesu imenuje. Umerl je kakor mučence ljubezni v strežbi bolnikov, od katerih se je kužne bolezni nalezal in po 3 mesečnem bolehanji sladko in veselo v Gospodu zaspal.

Pomenljivo je poslednje pismo, ki ga je na smertni postelji svojej materi pisal, ker v njem se naznanja njegova otroška ljubezen, njegova ponižnost, njegov gnjus in stud nad tem svetom, njegovo hrepenenje po telesni smerti, ktera bi ga k Bogu, naj večji dobroti in lepoti, spravila. Kakšen dušni mir pred smertjo in večnostjo govori iz tega pisma, ktero se tako-le glasi:

„Prečastita mati! Jez se morem za otroka nebeškega šteti in se pripravljati, da pojdem v deželo živih, tamkje večnega Boga večno hvalit. Ker sv. Pavl piše in kerš. ljubezen velewa, naj jokamo z jokajočimi in se veselimo z veselimi, tedaj se bote vi, draga mati! gotovo jako radovali, ko slišite, da jez se v tisto kraljestvo spravljam, kjer se ni bati več, da bi Boga zgubil. Ako premišlujem dobroto in ljubezen božjo, dozdeva se mi, kakor nezmerno morje, ktero nima ne konca ne kraja. Ne morem res zapopasti, kako da me usmiljeni Bog že zdaj po tako kratkem delu kliče k pokoju in večnemu veselju. Zarotim vas, ne bodite nehvaležni proti božji dobroti, da bi me kot mertvega objokovali, kteri v Bogu živim in vam pri Bogu več koristiti zamorem, kakor sedaj. Ne bode dolga naša ločitev; kmalo se bodedo drugoć vidili. To vam pišem, da bi moja smert kot nar večo srećo za mene in

za celo žlahto spoznali in za naj višo gnado in milost naj Višega. Prosim vas za vaš materin blagoslov, ki sem pri cilju in koncu vsega mojega upanja in ostanem vaš naj pokorniši sin Alojzi“.

Kakor se zlato-rumeno solnce, preden se celo za gore nagne, še zadnjikrat ozira proti naši zemlji nazaj in naj više verbove z čistim zlatom preobleče: tako je smert sv. Alojzija le živa podoba in kratek posnetek nebeškega življenja njegovega, tako rekoč zerkalo, iz katerega svetnik gleda, in nam le to edino premisliti da, kako da je sv. Alojzi do take svetosti došel.

1. Pervo, kar je sv. Alojzija na tako visoko stopnjo spravilo, je njegova zvestoba proti božjemu poklicu. Ko je bil svoje 15. leto dosegel, hitro se je z Bogom posvetoval, kakšen stan bi si izvolil za celo življenje. Po dolgi in goreči molitvi je živo nagnjenje do Jezuitarskega reda v sebi občutil in je toraj sklenil, tej na novo vpeljani družbi sv. misijonarjev se pridružiti. Mati, ki ga je bila že prej Bogu darovala, privoli mu veselega serca; toda oče ga skuša na vso moč od tega sklepa odverniti. Ko mu oče še z oestro kaznjo žuga, mladenec ponižno pravi: „Velika sreča mi je, zavoljo božje ljubezni kaj terpeti“. In kedar so ga z častjo, z veseljem in dobrotami tega sveta duhovnemu stanu izneveriti iskali, reče jim: „Kaj to pomaga za večno življenje?“ In tako je svojim nadležnim nagovarjavcem pokazal, na kaj se mora pri volitvi kakega stanu pred vsem drugim gledati, na zadnji namen in konec namreč, za katerega smo vstvarjeni, kako bi Boga naj bolj častili in mu naj popolniše služili, sami sebe pa naj gotovejše zveličali. O da bi mladi ljudje pri nastopu kakega stanu vselej z sv. Alojzijem govorili: „Bog me kliče, Bogu moram pokoren biti“. S tem je sv. Alojzi zadnjič še očeta preojstrega premagal in je bil z veliko radostjo v Jezuitarski red v Rimskem mestu sprejet. Izba, katero mu za stanišče odkažejo, zdi se mu kakor pozemeljski raj, kjer bi brez zadržkov lahko svojemu Bogu služil. „Tukaj je kraj mojega pokoja, tega sem si izvolil, kjer hočem prebivati“ (Ps. 131, 15.), poln veselja s prerokom reče.

Hočeš tudi ti, moj kristijan v svojem stanu že tukaj na svetu zadovoljen biti, enkrat pa za sv. Alojzijem v nebesa priti, pozveduj, poprašuj, posvetuj se, v kateri stan da si od Boga pokličen; obrni se s ponižno prošnjo k Bogu, rekoč (Ps. 38, 5.): „Naznani mi, Gospod, moj konec, da vem, kaj mi manjka“. Od kod pride, da toliko ljudi pod težkim jarmom zdihuje, da vse svoje žive dni vesele ure nimajo in pogosto še tudi visijo v dušni nevarnosti večnega pogubljenja? Pogosto od tod, ker pri izvolitvi svojega stanu na Boga nič porajtali niso, ampak so le svojo lastno

voljo in meso in kri poslušali. Ti, zakonska žena! si morebiti že v samiškem stanu gerdo znanje imela, grešila in si potem s svojim grešnim tovaršem v zakon silila, kakor bi gorela. Nisi si Boga za družnika vzela, vsa slepa si tiščala v zakon, bi se bila v molitvi k Bogu obrnila ali pomislila, pa nisi, ali si ti za zakonski stan, ali je tvoj tovarš za tebe, ali je v tem stanu sreča in zveličanje najti za tebe. Morebiti si bila od Boga kam drugam poklicana, pa ti si se božjemu klicu, kakor nekdanj nepokorni prerok Jona, odtegnila; in glej tudi čez tebe kakor čez nezvestega Jona-ta je vihar prišel, burja zakonska pribrula, in ti si si tega sama kriva, ker si namesto po božji volji le po svoji termasti glavi v zakon prišla. Kaj ti je zdaj storiti? Popravi svojo zmoto s tem, da veaj za pokoro voljno nosiš svojo zakonsko butaro, ki si si jo sama nakladala, dopolnuij zvesto svoje zakonske dolžnosti, pa tudi goreče moli, da bi ti Bog tvojo nezvestobo odpustil; moli, da te Bog pogube obvaruje, varuj se pa tudi sama in hodi prav skerbno po nevarni stezi zakonskega življenja, da svojega nebeškega cilja in konca ne zgrešiš. In ravno to naj si vsi zapomnite, kateri niste v tem stanu, ki ga vam je Bog namenil, vi pa ste mu vtekli; žalujte, zdihujte, prosite, da vam ta vaša storjena stopnja na časno ali celo na večno škodo ne bo. Vi pa, ljube duše, katere se še niste za kak poseben stan odločili, molite, preden se na en kraj obrnete, molite k Očetu svitlobe, kakor sv. Alojzi, naj vam vaš temni um razsveti in vam to pravo spoznati da. Karkoli važnega se vam prigodi, prašajte svojega spovednika ali svoje starše, ali druge zvedene ljudi, in deržite se tega, kar vam oni po božjem nasvetu rečejo: „Kdor se krotitvi odtegne, pravi sv. Duh (Preg. 13, 18.), pride nad njega revščina in sramota; kdor se pa svarjenju vda, pride k časti“. Naj bo sv. Alojzi vam v podučiven izgled, kako si tisti stan izbrati, v katerem bi mogli naj več k božji časti in k svojemu zveličanju delati; za vse drugo naj bo vam malo mar. „In kateri koli se po tem vodilu ravna, mir in milost bo nad njimi“, govori sv. Pavl. (Gal. 6, 16.)

2. Drugo, kar je sv. Alojzi k toliki popolnosti življenja pripomoglo, je njegovo brzdanie in krotenje svojih počutkov, ker bere se od njega, kako ojster je bil samemu sebi, kako si je vse, čeravno morebiti nedolžne veselice odrekoval, kako skerbno je posebno pazil nad svojimi očmi, tako da ni nobeni osebi ženskega spola, tudi ne ženski svoje rodovine v obraz pogledal. Ako je bil zavoljo tega dražen, djal je, da je boječe natore. Ne bom vam govoril od njegovih ostrih postov, tako da so se čudili, kako more živeti; na dalje, kako ga je veselilo, naj težavniše dela opravljati, kako da se je posebno pri strežbi bolnikov močnodušno premagoval in ko je sam zbolel, naj grenkejšo in naj

neprijetniše zdravila prav počasi jemal, da bi se bil toliko bolj p. koril. Le samo to vam povem, da je sv. Alojzi visokemu in mogočnemu in bogatemu stanu prostovoljno slovo dal, in se v spone siromaštva in pokorščine zakoval, samo da bi kaj terpeti dobil, in priložnost imel, v zatajevanji samega sebe vaditi se. Tako je on spolnoval besedo našega Zveličarja: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji sam sebe, naj zadene vsaki dan svoj križ na svoje rame in hodi za menoj“. (Mat. 16, 24.)

O, da bi kristijani to skrivnost zastopili, kako da jim je treba, svoje zunanje počutke in znotranje nagnjenja in strasti krotiti, ako hočejo kdaj do kake stopnje keršanske pobožnosti dospeti. Čujte, kako sv. Pavl (Fil. 3, 18.) piše: „Veliko jih živi, od katerih sem vam že večkrat rekel, zdaj pa jokaje rečem, da so sovražniki križa Kristusovega, katerih konec je poguba, katerih bog je trebuh, in hvalijo se v svoji sramoti, kateri pozemeljsko ljubijo“. „Vi pa niste se od Kristusa tako naučili.“ (Efež 4, 20.) „Zakaj vsi, kateri so Kristusovi, so svoje meso z vsemi svojimi željami križali“. (Gal. 5, 24.) — Nasproti, kdor svojemu mesu streže, žel bo od svojega mesa pogubljenje. (Gal 6, 8.) O naj bo sv. Alojzi zopet naš izgled in prednik v zatiranju samega sebe! On, ki je imenitnega rodu in tako rekoč k mehkužnemu življenju rojen kakor Janez Kerstnik živel, naj nam služi za učenika, ki smo tako razvajeni in na posvetno veselje privezani, akoravno smo stana bornega.

Leta 1867. so v velikem mestu Parizu na Francoskem nekoga merliča, ki je ob času Egiptovskega Jožefa umerl, in je bil zdaj iz Egiptovskega prenesen, na ogled postavili. Bil je v veliko pertičev povit in dolgo časa so rabili, preden so se vsi pertiči razvili in merlič prišel na dan. Bil je, kakor se pravi, kraljevega rodu, kar se je še po raznih znamenjih na mertvem truplju, posebno na zlatih perstanih poznalo; prašam vas zdaj, kdo ve kaj od nekdanje merličeve časti in imenitnosti, od vsega, kar si je svoje dni dobrega in sladkega vžival, od vsega bogastva, ki ga je obdajalo; vse to je zginilo, še pokoja ni imel v svojem 1000 letnem grobu, ampak moral je še dolgo pot čez morje nastopiti in radovednim ljudem v ogledovanje služiti. Le kar si je merlič za večnost nabral, to mu je ostalo, bodi si hudo ali dobro. O koliko modrejši je sv. Alojzi bil, ki se je iz pokorščine do Boga vsem tem nečimernostim odpovedal in rajši s križanim Jezusom se zaničevati in križati dal! Hodimo tudi mi po tem izgledu, ki ga nam sv. Alojzi daje, ki je akoravno nedolžen angeljec naj ostrejšo pokoro delal, kakoršno si le hudodelec zasluži.

3. Toda premagovanje samega sebe, ki se je sv. Alojziju toliko priljubilo, je le ena perutnica, s katero zamore letati, druga je sv. molitev, ravno tako potrebna, kakor prva. Ko bi pa od te lastnosti in sv. gorečnosti našega patrona govoriti hotel, zares časa in moči bi mi primanjalo; saj si vsak, kdor le ime sv. Alojzija čuje, le mladenča misli, v pobožni molitvi klečečega in vsega zamaknjenega. Dosti je, če vam rečem, da se je cele 3 dni na vsako sv. obhajilo pripravljaj, 3 dni pa se zahvaljeval in je tako ves svoj čas razdeljen imel. Tako je hodil vedno v božji pričujočnosti, da ga nobena reč od Boga odpraviti ni mogla. Noč in dan je premolil in posebno D. Marijo častil, h kateremu namenu je vsak dan 7 spokornih psalmov in drugih molitev opravljaj; od ktere pobožnosti ga še celo huda bolezen ni zadrževala.

Kristjani! hočete vi prej ali slej za sv. Alojzijem v nebesa priti, molite. „Molite neprenehoma“, nas uči sv. Pavl (I. Test. 5, 17.) in ljubi Jezus sam (Luk. 18, 1.): „Treba je vselej moliti in ne jenjati“. To perutnico duhovskega življenja vam po izgledu sv. Alojzija posebno serčno priporočam. Zakaj povem vam: „Kakor kdo moli, tako živi“. Zastonj je vse tvoje prizadevanje po potu čednosti, ako celo nič ali pa prav ne moliš. Moliti se pa tu ne pravi, samo ustnice gibati, ampak svoje misli in želje in celo svoje serce pri Bogu imeti, kar se prav lahko tudi pri vsakdanjem delu godi. K molitvi spada pa tudi pobožno premišljevanje ali branje, spada poslušanje božjih nauk, spada prejemanje sv. zakramentov in vse druge cerkvene sv. opravila.

S k l e p.

O da bi nam vsem sv. Alojzi v vseh božjih rečeh pravo gorečnost sprosil; povem vam, dosti dušnega dobička bi od danesnjega praznovanja imeli. Naj nam torej sv. Alojzi vodnik bodi pri izvolitvi svojega sedanjega ali prihodnjega stanu, naj naše misli pri tem velevažnem delu na nebeško oberne in po Bogu ravna, naj nam pa tudi dvoje perutnic, zatajevanja samega sebe in sv. molitve, poda, s kterima se bomo na kviško vzdigovali proti nebesom, da tudi mi enkrat na smertni postelji ž njim vred porečemo: „Zveselil sem se v tem, kar mi je bilo povedano. Pojdemo v hišo Gospodovo“. Amen.

Keršanska beseda

(pri pogrebu visoko častitega gospoda Vincencija Voyk-a, fajmoštra in izsluženega dekana v šent-Rupertu 16. sušca 1868; gov. J. R.)

„Slišal sem glas z neba, kateri mi je rekel: Zapiši, blagor mertvim, kateri v Gospodu umerjejo, zakaj njih dela gredó za njimi“. (Sv. Jan. v skr. raz. 14, 13.)

Sosed se zjoka pri smerti svojega dobrega soseda, ki sta vseskozi v lepi spravi živela in si v sleherni sili na pomoč prihitela. Prijatelj se solzi pri ločitvi od svojega zvestega prijatla, ki sta veselje in žalost med seboj delila. Dobri otroci se v solzah topé, ko jim nemila smert njih dobrega, za njih časno in večno srečo tolikanj skerbnege očeta, pokosi. Vse take in enake solze so znamenja ljubezni in hvaležnosti. Tudi Jezus se je pri smerti svojega prijatla Lacarja v duhu zgrozil in zjokal.

Pravična je tedaj dans vsaka solzica, ki se v naših očeh vtrinja in tukaj kaplja na mertvaško skrinico našega dobrega soseda, ljubljenege prijatla, ter vašega skerbnege duhovnega očeta. V tej skrinici je zabiti telesni obod tistega verlega moža, kterege ime je čez meje naše dežele slovelo, celo na Dunaju priznanjeno in od našega svitlega cesarja z zlatim križcem zastran zaslug za cerkev in šolo venčano bilo. V tej ozki hišici počiva truplo Kristusovega služabnika, fajmoštra in izsluženega dekana, ki ga je v petek zvečer po prejetih sv. zakramentih blaga duša zapustila in se preselila v večnost. In oh! to truplo je zdaj odmenjeno, našim očem za vselej se odmakniti, in v černo zemljo se poverniti, ki je nam vsem mati.

Toda potolažimo se z resnicami naše sv. vere in otarimo si solzé, dasiravno so pravične, iz svojih objokanih oči. Le smert nespokornega grešnika je strašna in kervavih solz vredna. Smert pravičnega pa je draga in vesela v Gospodovih očeh; je prestop

z solzne doline v rajsko domovino, z dela in truda k nebeganemu počitku, iz terde vojske v večni mir. Rajnki gospod so bili zmiraj — od mladih nog do sive starosti lepega zadržanja; kar so druge učili, to so tudi sami storili in po potu, ki so jo drugim proti nebesom kazali, tudi sami hodili. Bili so prijatelj resnice in pravice, sovražnik pa laži, hinavščine in krivice; usmiljeni so bili do ubozih, postrežljivi svojim prijateljem; z resnico so se marsikomu zamerili: resnica je žlahtna mati, pa divjega otroka, sovraštvo rodi.

Daslih so to vedili in skušali, vendar niso resnice zamolčali; spomnili so se besedi sv. Krizostoma škofa, ki jih je svojim poslušavcem govoril: „Naj mi nihče ne zameri in se nihče ne togoti, ako vam tudi oestro resnico na ravnost in brez ovinka povem; zakaj nihče me ne bo spremil pred sodnji stol Jezusa Kristusa, ampak sam bom moral dajati odgovor za ovce, ki so bile meni v skerb izročene“. In povejte zdaj, kdo zmed vas je spremil rajncega gospoda v petik pred sodnji stol božji, — kdo je za-nje se ponášal? Vredni duhoven nikoli resnice ne zamolči. Hud obraz, ojster glas, pa mehko in dobro serce so imeli.

Rojeni so bili rajnki gospod l. 1796 v Gradu pri Blejskem jezeru od pobožnih in premožnih kmetiških staršev. Dva njh strica sta bila mašnika, in dva njihova stričnika sta še zdaj v mašniški službi, brat, tudi duhoven, je vlani umerl. Leta 1820 so bili mašnik posvečeni. Bili so 7 let kaplan na Raki. 7 let fajmošter v Černomlju, 21 let fajmošter in dekan v Metliki, in trinajsto leto tukaj fajmošter in izslužen dekan. Vseh 47 let svoje duhovske službe so se trudili za zveličanje svoji skerbi izročenih duš, — za olepšanje živega božjega tempeljna; skerbeli pa tudi za popravo in ozaljšanje zidanih tempeljn. Večkrat so djali: „Za Boga in Božjo čast nobena reč prelepa, nobena predraga ni“. — Res je zanemarjena farna ali podružniška cerkev kazalo zanemarjenih farmanov ali sosesk.

Precej na prvi fari v Černomlju so popravili cerkev pri sv. Duhu; v Metliki so dali farno cerkev na oboku krasno zmalati, zvonik s kositarjem pokriti, va-nj nove zvonove vlit, kterih veliki čez 40 cent tehta, in skorej vse podružnice prenoviti. Rajnki knezoškof so sklenili na svoje stroške po Metliški zemlji tri nove fare vstanoviti in zastran tega izdati dve cerkvi in tri farovže. To težavno delo so izročili rajnkemu g. dekanu; to nalogo so tudi po lastnem svojem načertu izvršno izpeljali. Naredili so tudi načert za Dolsko in Laščansko cerkev, in v cerkvenih stavbah so bili nar boljši mojster; drugi deželski mojstri ne vedó, kaj v cerkev

gre, kam kersten kamen, kam spovednico postaviti, ker cerkev malokdaj od znotraj vidijo.

Koliko so se pri vas trudili za polepšanje cerkev. Pri farni cerkvi je ostal goli zid, drugo v nji je vse prenarajeno. Omislili so prižnico, spovednice, kerstni kamen, križev pot, stranska altarja in velikega, ki ga ni enacega v deželi, novo pozlačeno nebo in bandera, veliko mašnih, prav dragih oblek; postavili so kapelico sv. križa na britofu, podaljšali šolsko sobo, izzidali nove hleve, prestvarili farovž, popravili skoraj vse podružnice po fari. Vsak, kateri premisli te naprave in poprave, mora se čuditi, kako je mogoče v 12 letih toliko doveršiti. Gorečnost za Boga in božjo čast vse premaga. Za božjo čast ni nobena reč prelepa, nobena predraga bila ranjkemu gospodu.

Verjamem, da ste jim tudi vi, ljubi farmani! k tolikim velikanskim delom z roko, vožnjo in denarjem pripomogli; pa tudi to verjamem, da pod vsakim vzdanim kamnom ali ceglom eden njih krajcarjev leži. Vi ste le nekoliko, oni pa skoraj vse dali, in zdaj je vse le vam ostalo. Pred kratkim so nekemu gospodu rekli, da so zdaj gotovo vkljub svojih prihodkov za 5000 vbožniši, kakor so semkaj prišli. Koliko so si pri tacih razlakah glavo beliti, koliko grenkih požreti morali, le on umé, kateri je svoje dni veliko zidal ali cimpral in z nagajnimi delavci opraviiti imel.

Blagor tedaj tebi, preljubi naš rajnki duhovski brat! ki si svojo barko srečno privozil v varno zavetje med tem, ko čolnič našega življenja med ojstrimi klečeti in nad globokimi kernicami plava. Blagor tebi, priden delavec! tvoja družba so dobre dela, ki si jih pred seboj v večnost pošiljal. Torej nam pogrebnikom ni toliko za teboj zdihovati, ki si, kakor upamo, k Očetu šel po plačilo, kakor veliko več samih sebe moramo obžalovati, ker te nimamo več med seboj.

Toda ljubezen je močnejša, ko smert, ne pozna mej in v večnost sega; tako tudi v prihodnje ostanejo oni naš prijatelj in bojo gotovo za vas prosili pri Bogu, svojem in našem Očetu. Molimo tudi mi duhovni za-nje, ker so nas vedno v srcu nosili, in tudi vam farmani, ker bote sad njih truda in dela vživali, jih v molitev priporočam; molite za-nje ne le danes, temoč prav velikrat, molite za-nje posebno pred tem krasnim altarjem, na katerem so za vas molili in dar sv. maše opravljali, pred katerim so se rajnki gospod velikrat od sv. veselja vneti zjokali, — molite zanje, kader zalo kapelico sv. križa na britofu zagledate, kjer bo njih dela-trudno telo do sodnjega dne počivalo. Molite za-nje, in z molitevmi jim

njih veliko skerb za vaš časni in večni blagor povračujte. Tudi pravičnega se dostikrat kak prahek človeške slabosti derži; v nebesa pa duša poprej ne gre, dokler ni čista in svitla, kakor solnce. Pomnite nauke, ki so vam jih rajnki dajali in spolnajte jih, s tem bote gospodu še po smerti čast dajali, svoje imena pa v bukve večnega življenja zapisali.

Preden pa truplo našega rajnega duhovnega brata in vašega dušnega Očeta v hladno naročje matere zemlje vložimo, ponižno recimo: „Usmiljeni Bog! daj njih truplu v miru počivati in duši večni raj uživati! Daj, da se mi vsi duhovni s svojim rajnim duhovnim bratom, farmani s svojim dušnim očetom v srečni večnosti veseli kdaj snidemo, v božje naročje, v nezmerno morje neizrekljivega zveličanja stopimo in nikdar več ne ločimo“. Amen.

Kratko — pa dobro.

God sv. Petra in Pavla.

(Odkod in čemu je papež?)

„Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev“. (Mat. 16, 18.)

Vvod. Pervi med rimskimi cesarji je začel sv. cerkev preganjati grozovitni Nero. Lotil se je tudi apost. pervakov sv. Petra in Pavla. Sv. Peter je bil na križ pribit, sv. Pavl ob glavo djan. Mislil si je Nero, da bo zdaj konec sv. cerkvi, pa Jez. besede so se spolnovala: „Vrata peklenške je ne bodo premagale“. Petra je umoril, cerkev pa ni ostala brez glave, postal je nov papež, poglavar kat. cerkve. Tako je šlo skoz vse stoletja in pojde do konca sveta. Papež vselej ostane. Tudi naše dni se vzdigujejo hudi viharji proti papežu. Da toraj terdno stojite, pokažem danes: 1. Odkod je papež, in 2. čemu je papež?

Razlaga. Hiši je treba gospodarja, srenji . . . deželi . . . deržavi . . . tudi cerkvi, ki šteje čez 200 milj. ljudi. Torej je sam Jezus postavil Petra,

1. papež je od samega Boga.

To nam priča:

a) to, kar je Jezus Petru govoril: „Ti si Peter (skala) . . . Mat. 16, 18. . . „Tebi bom dal ključe . . . Mat. 16, 19. „Pasi moje ovce in jagnjeta“. (Jan. 21.)

b) to, kar je sv. Peter delal. Obnašal se je kot pervak med apostoli: pri volitvi Matj., binkoštni praznik prvi govori, prvi čudež . . . pred sodniki on v imenu vseh govori, pri Jeruz. zboru on prvo mesto . . .

c) to, kako so se obnašali apostoli do Petra. Vselej so mu prepustili prvo mesto, sv. evang. stavijo v imeniku apostelnov Petra na prvo mesto . . .

2. Čemu pa je Jezus postavil papeža? Zato,

a) da se čista^a vera ohranja. Jezus je za Petra molil in mu rekel: „In kader . . . poterdi svoje brate“. (Luk. 22, 31.) Res, da so papeži skerbni, naj se ohranja čista vera: Skerbno so hranili sv. pismo, predstavljali prav v ptuje jezike, pozvedovali so, kaj se ustmeno uči po vesoljnem svetu, vzdigovali so močno svoj glas zoper vsako novotarijo. Vse to nam priča zgodovina, in pove se to in uno.

b) da se prava vera razprošira. Sv. Peter in za njim papeži so pošiljali oznanovavce sv. vere po celem svetu. Sv. Marka je sv. Peter poslal v Aleksandrijo; papeži so poslali opata Avguština v Anglijo, Bonifacija na Nemško, Cirila in Metoda med Slovane, — poslali so dominikane v Ameriko, jezuite v Ameriko in Azijo in papež Gregor XV. je v 17 stoletji vstanovil „propagando“, v kateri se odgojujejo misijonarji vsem narodom.

c) da se ohranja lepa obnaša in pravica po svetu. Papežev je veliko svetnikov, sami so sveto živeli, pa tudi svetost in pravico oznanjali kraljem in narodom. Kako gerdo so ajdje živeli perve 3 stoletja; privihrali so v Evropo divji ljudje iz Azije in vse bi bili sprevergli v staro gerdo ajdovstvo, ako bi papeži ne bili Evrope oteli. Leo je odgnal Atila in rešil Evropo barbarstva; —

Gregor VII. je ukrotil razuzdanega Henrika IV. — vsem grešnim kraljem so klicali, kakor Jan. Kerstnik: „To ti ni dopuščeno“. Pa tudi ljudstvu so pošiljali pisma in jih opominjali, naj pokorno, pošteno, pravično, čisto živé.

d) da se ohranja in širi prava svoboda in bogoljubna omika. Prej so bili sužnji; papeži so se prizadevali na vso moč in se še zdaj, naj se to odpravi in postanejo vsi ljudje svobodni bratje v Kristusu. — Koliko so napravili bolnišnic, sirotišnic itd. — Koliko so storili za omiko in umetnost! Napravljali so šole, vseučilišča, podpirali so vse umetnike, še zdaj je Rim naj bogatejše mesto na šolah in umetnijah. — Tako so papeži prvi dobrotniki človeškega rodu.

Sklep. In kako se to plačuje? Ako bi nekteri le mogli, storili bi papežu, kakor Nero Petru. Ali bomo mar tudi mi taki gerduni? Naka! Spoštujmo, ljubimo, ubogajmo sv. Očeta, da nam dobro pojde na zemlji. Amen.

7. pobinkoštna nedelja.

(Prave, dobre dela.)

„Vsako dobro drevo rodi dober sad“. (Mat. 7, 17.)

Vvod. V dan. evangelju Jezus uči, da je naša duša podobna sadunosnemu drevesu. Kakor drevo mora tudi duša sadje nositi ali dobro ali slabo. Dobro drevo rodi . . . tako dobra duša rodi . . . To pa vsakdo lahko razumi, kaj J. v mislih ima, ko govori od sadja naše duše: Naše dela so sadje naše duše. Toraj hoče J., naj doprinašamo dobre dela in se varujemo hudobnih. Pa marsikdo ne ve prav, kaj je v resnici dobro delo in se goljufa misleč, da je dobrih del bogat, pa je le prazen. Zatoraj govorim od dobrih del in vam kažem, ktere da so v resnici dobre dela? Tiste, ki se storijo v Bogu, za Boga in z Bogom.

Razlaga. Ni vse zlato, kar se sveti, tako tudi ni vse dobro delo, kar . . . V resnici dobro delo je,

1. ki se stori v Bogu, to je po božjej volji. „Ne vsak, uči J., ki pravi k meni: Gospod . . . tem več, ki stori voljo . . . To svojo voljo nam neb. Oče naznanja po našej pameti, po sv. veri, po predpostavljenih. Preden torej kaj storiš, poprašuj, ali je to pametno, ali je keršansko, ali je dovoljeno. Ti si v tem ali unem stanu, kaj je pametno, kerš., dovoljeno? Ti si bogat . . . ti ubog . . . , ti si oženjen ti pa mladenec, ti si žena, ti pa dekle, ti gospodar, ti pa hlapec, — poprašuj, kaj je volja božja? Ali se smeš tudi veseliti? Ja, kedar ti je dovoljeno, ko si svoje opravila opravil.

2. ki se stori za Boga, to je k božji časti. Farizeji so opravljali dobre dela; kaj pa Jezus pravi od njih? Da so prejeli . . . Čemu tako, — ker niso molili, se postili za Boga del, temveč zavoljo posvetne hvale in dobička. V očenašu molimo: „Posvečeno bodi tvoje . . . Poprašuj torej sebe, čemu moliš, ubogajme daješ, v cerkev hodiš, sv. zakramente prejemaš . . . dolžnosti svoje spolnuješ, čemu si priden in delaven, zvest in potrpežljiv . . . Delaj vse to zavoljo Boga, naj častiš njega, ktereга voljo spolnuješ . . .

3. ki se stori z Bogom, to je v stanu božje gnade. Grešniki smo vsi, — torej maloprida drevesa, ki le nosimo slabo . . . Le Jezus je tisto drevo, s katerim moramo biti združeni, ako hočemo . . . Kaj pravi J.? „Brez mene ne morete . . . „Kakor mladika ne more sama iz sebe . . . tako tudi . . . Jaz sem terta Jan. 15, 4. Kako žalostno, ako človek zapusti Jezusa, naj si bodi s tim, da ne veruje, ali s tim, da smertno greši. Zatorej verujmo terdno na J. . . in varujmo se smertnega greha . . . Greh je strašna nesreča na več strani, ena iz med teh je pa ta, da v stanu smertnega greha storjene hvalevredne dela ne dopadajo Bogu in so prazne za nebesa: Grešnik je na duši mertev! Ali te to ne ostraši od smertnega greha?

Sklep. Kdor hoče jeseni kaj žeti ali sadja dobiti, kaj dela? Skerbi za dobro seme in zlahitno sadje. Ali hočemo sadja uživati tam v neb. . . . skerbimo, da naša duša rodi dobrega sadja. Opravljajmo dela svoje v Bogu, za Boga in z Bogom: potem pojedemo bogati v večnost. Amen.

8. pobinkeštna nedelja.

(Kako pomaga cerkev ubogim ?)

„Kopati ne morem, ubogaime prositi se sramujem“. (Luk. 16, 3.)

Vvod. Že staro sv. pismo govori od otrok tega sveta in od otrok božjih; tudi J. pravi, da je nebeško kraljestvo podobno njivi, na kateri . . . mreži, v kateri se nahajajo . . . Tudi v dan. sv. evangelju govori Jezus od otrok tega sveta in od otrok luči in kaže nam človeka tega sveta, ki si hoče pomagati po krivičnem potu. Pa javeljne si je pomagal že tukaj: prej ko ne, je prišla njegova goljufija na dan, . . . in kaka je bila tam v večnosti pred vsevedočim sodnikom? Tako je še tudi naše dni veliko nesrečnih in ubogih ljudi, ki si hočejo pomagati po krivičnem in abotnem potu. Nahaja se tudi dosti krivih prerokov, ki si ponujajo, da bi pomagali ubogim in nesrečnim. Pa ubogim v resnici in po pravici pomagati le more sv. kat. cerkev. To vam pokažem in rečem: Ona pomaga s tim, 1. kar uči; 2. kar dela in 3. kar obljublja.

Razlaga. Novi modrijani sleparijo ljudi rekoč, da bojo odpravili vse reve in britkosti, napravili nekdanji raj na zemlji . . . Tega nihče ne more; odkar je in bo greh na svetu, so in bojo tudi reve. Ali pomagati, da se zmanjšajo, da se ložej nosijo, to je mogoče in to zamore le sv. kat. cerkev.

1. Najprej s tim, kar uči. Ona uči, da smo grešniki in pokore potrebni . . . da nad nami kraljuje Oče neb., ki ne naklada več . . . ki nam pomaga s svojo pomočjo nositi naš križ . . . in tako kliče ubogim: Bodite zadovoljni! Ona uči, da smo vsi bratje in da so bogatini le hišniki; naj toraj ubogim kot bratom pomagajo, da ne bode težka rajtinga . . . Ona uči, da je sam božji Sin ubog hlapec postal . . . da je tisuč bogatinov vse zapustilo in še zapušča. Vse to daje nesrečnežu sladkosti, miru in pomoči.

2. S tim, kar dela. Že nekdam je odpravila sužni stan in pomagala . . . tako ima še zdaj skerbi in pomoči za vse potrebne. Sv. cerkev ima naprave za lačne: poglej opoldne v kak samostan . . . za bolne: zmisli se usmiljenih sester, Elizabetinaric, usmilj. bratov . . . za sirote: koliko je cerkv. hiš, po katerih se odrejajo zapuščene sirote, še vptuje dežele pošilja denarjev, da se kupijo otročiči in rešijo sužanstva . . . za nevedne: koliko šol in naprav za otroke in odrasčene . . . Naj se pokaže, kdo več dela za uboge?

3. S tim, kar obljublja. Ne- in brezverni se temu posmehujejo, da sv. cerkev tudi kaže v večnost in obljublja ljudem sv. nebesa. To pa je J. Kr. stokrat učil in vsak kristijan ve, da je naša duša neumerjoča in bo uživiljala, kar je zaslužila. Ubogi bojo za svoje voljno prestane težave, bogati za svoje božje darove uživiljali večno veselje. To podpira uboge, pa tudi naganja bogatine. Naj ne pozabimo kristijani, kaj je Jezus pravil od bogatina in Lacara.

Sklep. Duhtajo bogati in ubogi, modrijani in delavci, kako bi se moglo pomagati ubogim in delavcem. Ljudje so zapustili sv. cerkev, pri kateri je prave pomoči. Ona pomaga s tim, kar uči . . . zatorej deržimo se cerkve in pomagala bo tudi naše dni. Amen.

9. pobinkoštna nedelja.

(Čas božjega obiskanja je pred durmi.)

„Nisi spoznalo časa svojega obiskanja“. (Luk. 19, 44.)

Vvod. Pred Lacarjevim grobom se je Jez. razjokal, da so ljudje rekli: „Glejte, kako . . . Danes ugleda Jez. mesto Jeruzalem in se razjoka. Mora že kaj posebnega biti. Se ve da; on vidi nesrečo, ki bo prihrula nad mesto, deželo in ljudstvo . . . ljudje pa niso spoznali božjega obiskovanja. Bog obiskuje po dvojem potu: prijateljsko in rahlo: on kliče, — pa tudi ojstro in terdo: on kaznuje. Gorje, kdor presliši, kader kliče, — čutil bo, kedar bo kaznoval. Bog tudi še naše dni milo kliče, — ali žalostno je, da svet tega obiskovanja ne posluša, pa prišlo bo drugo ojstro obiskovanje. Od tega hočem kaj govoriti in pravim: Čas božjega obiskovanja je pred durmi; — to resnico nam dopričuje to, 1. kar se uči, in 2. kar se godi.

Razlaga. Nič novega se ne godi pod solncem; kar je bilo, to se ponavlja: Zgodovina je učenica življenja. Poprašajmo pa zgodovino staro in novo, in videli bomo, da je veliko znaminj, ki kažejo, da se nam bližajo božje obiskovanja.

1. Poglejmo prvič na to, kar se uči. Vstali so med judi krivi preroki, ki so ljudi šuntali zoper aposteljne in kristjane, zaničevali in zasmehovali njih vero; dalje so ti preroki tudi terdili, da judje niso dolžni, ajdom pokorni biti, ne Rimljani temveč judje so izvoljeno ljudstvo božje. In res! judje so jim verjeli, preganjali kristjane, sovražili njih vero, se puntali zoper Rimljane: pa prišlo je božje obiskovanje. — Konec 18. stoletja so na Francoskem ravno tako zasmehovali sv. kat. vero, odpravili bogoljubne naprave itd. . . kaj se zgodi? Pride strašno obiskovanje božje. (Se popiše). Kaj pa se uči naše dni? Podira se cela kerš. vera, ne ta ali una verska resnica, krivi nauki podkopujejo vso vero. Glejte znaminja, da se nam bliža božje obiskovanje!

2. Poglejmo na to, kar se godi. Ob Noetovem času je Bog ljudi svaril; kaj pa so delali? Jedli in pili so itd. . . Taka

je bila ob času preroka Jeremija 8, 7. Taka je bila ob času, ko se je Jezus jokal nad Jeruzalemom. Ali je zdaj tudi taka? Sv. oče papež, škofje, duhovniki in vsi pravi priyatli človeštva kličejo in svarijo, — kaj pa se dela? Vse je le v posvetno zaljubljeno; le veselice, le obleke, naj so še tako drage; le dobiček, naj bode še tako po krivičnem; le na viš, naj se pride le po škodi za druge ljudi! — Sv. cerkev uči, da so vsi narodi bratje med seboj, da v Kristusu ni Gerka in Rimca . . . naj se vsi ljubijo in spoštujejo. Kaj pa se godi? Kakor so se v Jeruzalemu Judje in Rimljani med seboj čertili, napadali in klali, ravno tako se zdaj narod vzdiguje nad narod, mesto zoper mesto, stan zoper stan. Tudi na Francoskem je bila ravno taka. Delavce in kmete so ščuli zoper gospodo, deželsko in gosposko, uboge zoper bogatine. — Ravno taka je naše dni; le beri časnike, poslušaj govore našuntanih delavcev, premisli, kako se razni narodi med seboj grizejo, kako vsa Evropa šterli v orožji: res božje obiskovanje se bliža.

Sklep. Kar se seje, to se žanje; tako je bilo, je, in bode. Bog je pravičen pa je tudi neskončno usmiljen. Znamnja so strašne, pa prosimo in prizadevajmo si, da se ovarujemo nesreče, ki nam proti. Ninivljani so delali pokoro, — poboljšajmo se tudi mi, deržimo se Jezusa in njegove sv. cerkve in Bog bo tudi nam vsem prizanesel. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Schelander Gregor, dekan in fajmošter pri sv. Hemi, je postal korar stolne cerkve, ostane pa na svojem sedajnem mestu pri sv. Hemi. Sklenjeno je, da mora naj mlajši stolni korar stanovati v Kerški dolini in oskerbljevati faro pri sv. Hemi. Č. g. Wilenpart Rajm. gre za provizorja v Šmartno na Krapfeldu. Čč. gg. Muhič Franc, fajm. v Sachsenburgu in Tatzter Franc, fajm. stopita v penzion. — Umerli so čč. gg.: O. Tomaž Šemic, kapucin v Celovcu; Wilenpart Jan, fajm. v Šmartnem in O. Benicij Wasserman, servit v Lukavi.

Ljubljanska škofija. Č. g. Anžur Ant. je dobil lokalijo šent-Juri pri Šmariji.

Goriška nadškofija. Umerl je preč. g. Skočir Andr. bivši dekan in fajm. v Tmínu.

Terzaška škofija. Prestavljeni so naslednji čč. gg. Rocconi Kajetan, bivši duh. pom. v Bujah, pride k sv. Antonu v Terst; Lupetina Jan. iz Pirana v Petrovje za kaplana; č. g. Jemic Juri, plovani v sv. Ivanu v Istrii, je dobil penzion.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.